Bogart
בוגרט-
אפטר שייב,
או דה טואלט,
דאודורנט,
קצף גילוח,
סבון.
בוגרט. נשים לא עומדות בפניו

אוסף קלטות וידאו בבית "הקולנוע הפרטי שלך"
לקט ראשוני של 20 סרטים מהקלאסיקה של הוליווד - עכשיו מכירה ישירה לסלון ביתך - במחיר 39 ש"ח לקלטת בלבד!
סרט וידאו - המתנה הקלאסית
WARNER HOME VIDEO
MARNOLL
GMC HOME VIDEO
קזבלנקה
צ'יטי צ'יטי בנג בנג
סיפור הפרברים
הגיבן מנוטרדם
האזרח קיין
ד"ר נו
באגס באני בדרכים
בצהרי יום
כל מה שרצית לדעת על המין
מרכבת דואר
כובע צילינדר
להשיג בספריות הבסרטו
בספריות וידאו מובחרות,
ובחנויות תקליטים וספרים.
03-611001
סרט וידאו - המתנה הקלאסית

■ ממש כמו בספרים של להקארה: לכל מקום בישראל אליו הגיעה הלהקה הרוסית "אומסק", נלווה אליה גבר גדל־מימדים, שקט ומסתורי, שאי־אפשר היה לברר הרבה על הקשר שלו לריקודי־עם, אבל ניכר היה בהחלט שהוא "פוקח עין" על חברי הלהקה. ניכר היה בעליל שחברי הלהקה "סרים למרותו", אם להתבטא בעדינות. ברוסיה מלמדים אותך שלא עורקים מן הבאר שאתה שותה ממנה. ולאותו עניין, כנראה: אחד הרקדנים הנאים של הלהקה משך את תשומת־לבה של צלמת תל־אביבית. היא החלה לשוחח אתו, ניסתה להזמינו לביתה – ולפתע גילתה שכמה רקדנים נוספים מקיפים אותם. הרקדן, שער לאותו רגע נשמע ונראה נלהב, הפך לפתע – בנוכחות השאר – נבוך ונפחד. לא, תודה, היתה התשובה שקיבלה הצלמת. שמור עלי ואשמור עליך.

המורה שבאות למכון־הכושר "בודי שופ" ברמת־אביב, שואלות קודם־כל אם אפשר להירשם אצל צ'יקו. הצלחתו של צ'יקו, או בשמו האמיתי משה שמש, לא הוגבלה לקו־הגבול הישראלי בלבד: לפני כמה שנים נסע צ'יקו, שפו־קיבוץ וכוגר "וינגייט", לקליפורניה. לאחר שהשתעמם מהשמש, את זה יש לו גם בישראל, הוא ניסה להתקבל כמדריך בסטודיו המפורסם של ג'יין פונדה – והתקבל "מכה ראשונה". לא עבר זמן רב, והוא נבחר כמדריך המצטיין, בתחרות בין 70 מדריכי ספורט וכושר. לא עבר זמן רב, ונשות קליפורניה החלו לשאול "איפה צ'יקו". לא עבר זמן רב, והשאלה הזאת החלה להקשות עליו את החיים – גם לאחר שהוא מצא את אשת־חלומותיו והתחתן. המשפחה החליטה לשוב לארץ. אחרי תצלום־למזכרת של צ'יקו עם הבוסית, ג'יין פונדה.

■ להקרנת־הבכורה המיוחדת של "רובוקופ", שאירגן "גבר לעניין" לקוראיו, הגיעו גם דני סנדרסון ובנו הקטן, ארם. ארם לא נראה בגיל הקורא־הממוצע של "גבר", ובוודאי שאינו נראה בן 16, גיל־המינימום לצפיה בסרט אלים זה. "אז מה. הוא כבר ראה הכל בטלוויזיה או בווידיאו", טען אבא סנדרסון לחגנת בנו. הילדים של היום זה לא מה שהיה פעם. גם לא ההורים.

■ איפרופו "רובוקופ": "גבר" לא טוען שהקולנוע הפך להיות יותר אלים בעת האחרונה, תמיד יהיו כאלה שיטענו שיש עוד מספיק סרטי ילדים וסרטי משפחה וקומדיות וכל זה. אבל בבת־אחת מגיעים לבתי הקולנוע "הבלתי משוחדים" (על המלחמה באל־קאפונה וכנופיות "תקופת היובש"), "מטאל ג'אקט" (מלחמת וייטנאם), "רובוקופ" (שוטר במאה ה־21) ו"הטורף" (שוורצנגר ויחידת־הקומנדו שלו נלחמים במפלצת מהחלל החיצון) וכמות הדם הנשפכת רק בארבעה סרטים אלו, היתה יכולה למלא

את כל מאגרי "המוביל הארצי" ועוד היה נשאר עודף לכל בנק־דם במדינה. בעלי הקיבות החלשות. ראו הוזהרתם.

■ הזמרת שלווה ברטי נשואה, ומה שנכון – רואים עליה שהיא מאושרת. לא מפסיקה לחייך.

■ דיבורים קודעי־לב לחוד, מעשים לחוד. באזכרה ליום ה־30 למותו של שייקה אופיר, לא היתה שום נציגות ממשית של הפלמ"ח או הצ'יזבטרון. לא זֵר, כלום.

■ אם יש לך ככר ביר להיט כמו "עלובי החיים", צריך לנצל אותו כמה שאפשר, ככלות־הכל מדובר בשלאגר של פעם־בדור. עודד פלדמן, מנכ"ל "הקאמרי", הצליח לארגן עוד כמה עשרות כיסאות באולם, במעברים, בפינות, בלמעלה, איפה שאפשר, וכך יוכלו עוד כמה עשרות מאושרים לצפות בכל אחת מההצגות. על הבמה אולי החיים עלובים, בקופה לא מפסיקים לחייך.

■ "הדודאים", אמדורסקי־גוריון, חגגו 30 שנות הופעות משותפות באמפיתיאטרון "ווהל". הרבה אורחים נלהבים לפני הקלעים, הרבה אורחים במסיבה מאחורי הקלעים, כולל החבר הטוב פאקו איבנז. את מיקי אמדורסקי, הלשעבר של בני, ראו בין הקהל לפני הקלעים, אך לא במסיבה אחרי ההופעה. אולי משום ששם הפגינה פעלתנות רבה החברה הנוכחית של בני אמדורסקי, צעירה הנמנית על עוברי "התמאס". חנן יובל הופיע כ"חימום": לאחר מה שעבר עליו כזמר הזותם את פסטיבל־הזמר, הוא רצה פעם להרגיש מה זה להופיע ראשון, לפתוח ערב. רבקה מיכאלי, המנחה, סיפרה באותה הזדמנות את הסיפור הבא: פעם הוזמנו "הדודאים" להופיע בבלגיה, תמורת סכום רציני. רציני מאוד, אפילו. ישראל גוריון לא יכול היה להתפנות, בגלל התחייבויות קודמות לתיאטרון חיפה. לבני אמדורסקי היה חבל על הכסף, ולפיכך הוא צירף אליו את חנן יובל – והשניים הופיעו בבלגיה כ"דודאים", בלי להזכיר שמות פרטיים. לאחר ההופעה ניגשה צופה נלהבת לשניים, כשהיא מציינת בהתרגשות "איך שישראל גוריון לא משתנה"...

■ לא מומלץ לנסות לשדוד את סניף עג'מי של בנק "ברקליס־דיסקונט". עובד שם פָלך בשם מנשה אהרון הידוע כמנפח־שרירים רציני, מתאמן ארבע פעמים בשבוע, כל פעם שעתיים־שלוש, בפיתוח שרירים. מנשה הוא אחד המשתתפים הקבועים בתחרויות "מר שרירים", לא אחד שכדאי להתעסק אתו.

■ נערת מרקס־אנד־ספנסר, יש דבר כזה, ולדבר הזה קראו לפני שנתיים מישל גריסון, שאמנם נולדה בלונדון, אבל הספיקה גם להתגורר בארץ כמה שנים, כבת לישראלית יורדת. העלמה גריסון, עכשיו בת 18, זוכרת את הקשר הישראלי שלה: זה־עתה סיימה תופשה בישראל.

ירון בנימיני, 26, אוחז בפרס האולימפי לקראטה, אותו קיבל בטכס חלוקת הפרסים האולימפיים שהתקיים במכון וינגייט, מטעם הוועד האולימפי הישראלי. זו הפעם הראשונה ניתן פרס זה בענף הקראטה. ירון הוא בעל חגורה שחורה "דאן נ'", לשעבר קצין־אימון עשני בצה"ל ונכעת מדריך בגיה"ס לאמנויות הלחימה "קראטה דו".

■ רומניה היא המדינה הקומוניסטית היחידה שבה רואה אור לקראת ראש השנה לוח כיס בעברית (ורומנית, כמובן) עם חגי ישראל, לרבות יום העצמאות של מדינת ישראל. אבל שלא תחשבו פרס למדינה מלאו 40 שנה. בשער הלוח מצוין מניין השנים של עוד ספירה אחת: "שנת הארבעים להוכתרו של כבוד הרב הראשי ד"ר משה רוזן שליט"א". שידעו.

■ לפתיחת תערוכת "אוצרות אמנות המקרא" במוזיאון תל־אביב לא היה צ'יץ' אמור להגיע: באותה עת הוא אמור היה לשוטט בגרמניה, במסגרת חגיגות 700 שנה לברלין. אורח־הכבוד המחליף היה ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, ידידו של האספן ד"ר אלי בורובסקי שפריטים מאוספו מרכיבים את התערוכה. אז מה קורה? צ'יץ' שומע על אפשרות־שביתה באגף התברואה, מחליט להישאר בעיר – ואם כבר, אז גם מגיע לפתיחת התערוכה. "מה אתה עושה פה?" שאל קולק והופתע, וד"ר בורובסקי קיבל את ברכתם החמה של שני ראשי ערים, במקום אחד...

גבר

בחן את עצמך:

איך אתה נוהג?

סמן איזה מהמשפטים הבאים מתאימים לך:

1 מגיע לי	1 שיקח
2 אני אראה לו	2 שיהיה לו לבריאות
3 יש לי זכות קדימה	3 זכות נותנים, לא לוקחים
4 אותי לא עוקפים	4 מצידי שיעקוף
5 אני לא נותן לו להיכנס	5 תיכנס, חביבי, אני מאט
6 הוא חייב לעצור	6 יכול להיות שהוא לא יספיק לעצור
7 אני בסדר	7 בינינו אני לא צדיק הדור על הכביש
8 אני מלך הכביש	8 הכביש של כולם
9 הדרך שלי	9 הדרך שלי, אבל שישתלב
10 זבש"ך	10 בוא ניתן לו יד
11 חגורת בטיחות בעיר? אל תצחיק אותי	11 אני לא זז בלי חגורת בטיחות
12 מי שמסנוור אותי אני מסנוור אותו	12 אני לא משרד החינוך
13 אני נוסע 90 אז מה הוא משיג אותי	13 אני מפנה לו את הדרך

אם סימנת משפטים רבים בעמודה הימנית, יכול להיות שאתה צודק על הכביש, אבל — אם סימנת משפטים בעמודה השמאלית בלבד — אתה חכם, וחכמים אינם מסתבכים בתאונות.

בכביש היה צודק
הסנה מציעה שתנהג בחוכמה

כך זה נראה מהמסוק. הקרבן מפרפר על הקרקע, המחלץ בפתח המסוק, שניה לפני הגלישה בחבל

אתם, אתה תצא מזה

אם אנו מרבים לשמוע עליהם בהקשר של חילוץ אזרחים-מטיילים מנקיקי וקניוני ישראל, אין זה רק משום טוב ליבם של אנשי היחידה. זה גם מפני שיחידת החילוץ והפינוי בהיטס של חיל האוויר היא יחידת החילוץ והפינוי בהיטס היחידה בארץ. היא גם המבצעת את כל החילוצים והפינויים, חילוץ טייסים נופלים –

ציוד-החובה שלהם לאימון: מרים, נשק, חגור, קפל"ד, טבעות-סנפלינג, חבלים – ומצלמה. הנה, עוד רקה, כשהרוח תנשוב על פניהם והם יהיו תלויים באוויר, בין המסוק לבין הנקיק הצר של הקניון, אחד החברים יוציא את המצלמה מהנרתיק ויורכיץ סידרה של "שוטים" מהממים, משהו שאפשר יהיה להשוויץ איתו בבית עד לאימון הבא. יחידת החילוץ והפינוי בהיטס של חיל האוויר – יופי של אימונים.

הצטרפנו אליהם לאימונים: כמה מילואימניקים, שני טייסי מסוק סופר-פרלון ופקידת היחידה, רותי, פקירה יסודית שמכירה את עבודת היחידה מכל צדדיה. כאשר היתה רותי תלמידת תיכון, החליקה בנחל סער והמלאכים האלה ירדו מהשמיים עם החבלים והוציאו אותה משם חזרה לציוויליזציה.

גם כאשר זה קורה בלב ים, הם גם אמורים לחלץ משטח עויין, בעת מבצע או מלחמה, אם כי להזדמנות הגדולה הזאת עדיין מחכים שם. בינתיים היא רק בתאוריה.

האלוף במילואים בני פלד הקים את היחידה הזאת כאשר היה מפקד חיל האוויר, כלקח ממלחמת יום הכיפורים. במלחמה הזאת, חוץ מעוד כמה דברים, גם נושא החילוץ לא עבר במיוחד, ונסיונות חובבנים של יחידות שונות לחלץ את אנשיהן ממקומות בלתי אפשריים, הסתיימו באסונות.

הוחלט על הקמת יחידה, שתשתייך אמנם לחיל האוויר – אך תספק שירותי חילוץ לכל סוגי המחולצים האפשריים: ביבשה המסולעת וההררית, בלב ים, בערבות שלגים (ישז) ובשטחי אש בעת קרב. לצורך זה משובצים במסלול הלוחם של היחידה כמעט כל הקורסים האפשריים: טירונות בצנחנים, אימון חי"ר, קורס חובשים, קורס צניחה, קורס צלילה, קורס סנפלינג (גלישת צוקים), קורס ניווט ומה לא. את כל זה עוברים לוחמי היחידה בקורס ארוך ומפרך. חלק בלתי-נפרד ממנה הם גם הרופאים, המצטרפים לכל פעולה, ובדרך כלל גם לכל אימון – כאשר הניצול מועלה מתהומות השאול אל תוך המסוק, מתחיל תפקידו של הצוות הרפואי המוטס.

כתב "מעריב" נלווה לתרגיל-אימונים של "יחידת החילוץ והפינוי של חיל האוויר" – החבורה שתחלץ אותך, אם תיתקע בתנאי מצוקה בים או ביבשה.
גאוות-יחידה, עם סיבות טובות. אם יש לך פחד-גבהים, אין זו היחידה האידיאלית עבורך.

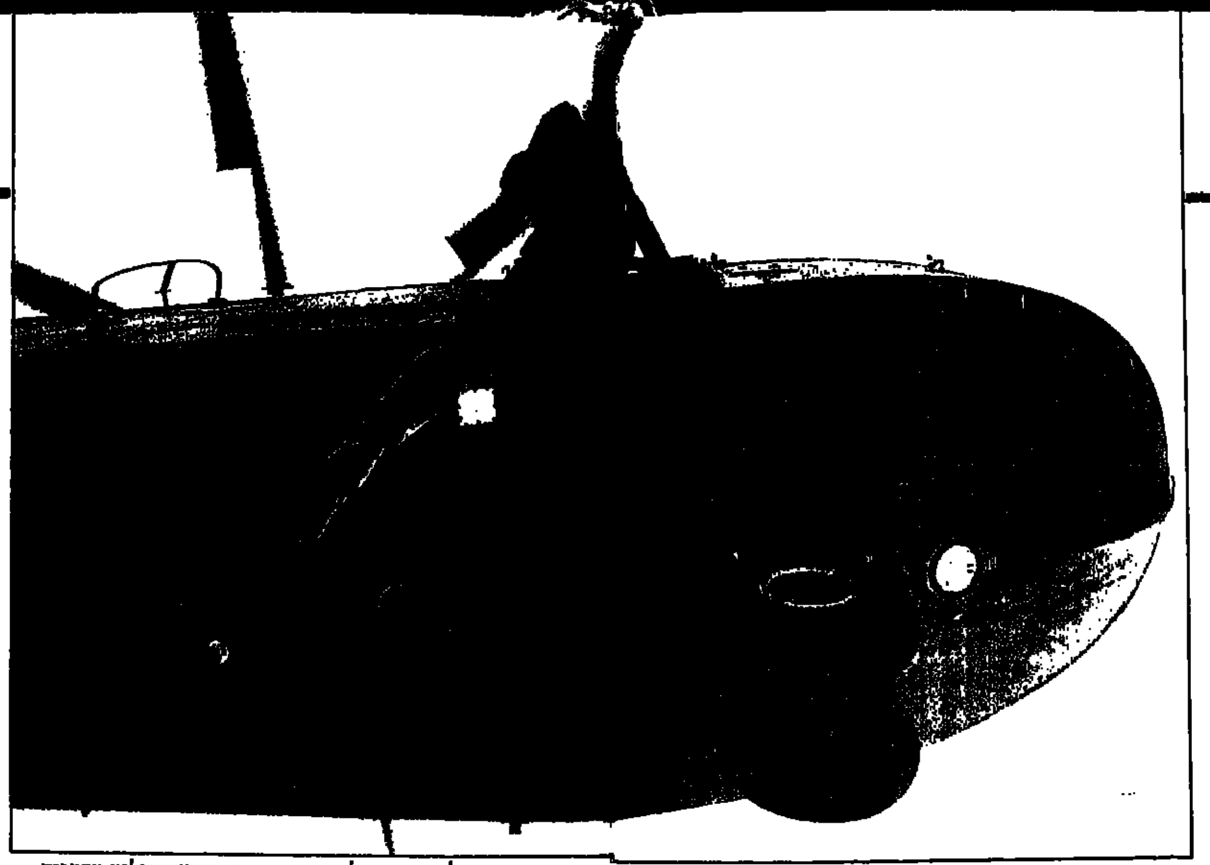

הנגע מגיע למסוק, המחלץ תומך בו. עוד מבצע-חילוץ מסתיים.

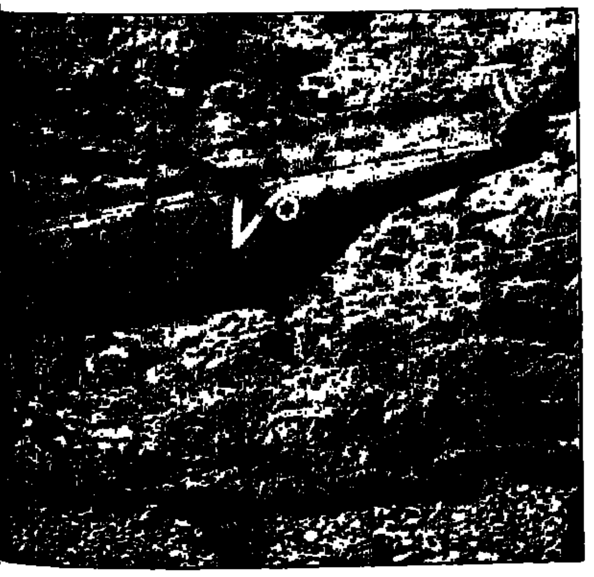

צילם: רפיאל דהבני

מדובר ביחידה משפחתית קטנה וכמעט מנותקת מהיום-יום הצה"לי. כאשר אנו שואלים איך יכולים מתגייסים טריים ליצור קשר עימה, אנשי היחידה מחייכים: אין בעיה. הבקשות והפניות מציפות את משרדי היחידה, הרבה מעבר למה שהיא מסוגלת לקלוט. מי שמעוניין לנסות, צריך ליצור קשר כשנה לפני גיוסו עם מדור הגיוס של חיל האוויר, ואם לא יפסל על הסף הוא יוזמן ל"גיבוש" יחידתי שייערך עוד לפני הגיוס, לאחר סיום הלימודים ביב.

כדי לא להיפסל על הסף אתה צריך להיות בריא מאוד, פרופיל 97, כושר פיזי ראוי לציון, שוחה כמו דג במים, מסוגל לצלול, לא סובל מבחילות בגבהים או מפחד גבהים (או מפחד בכלל...), בעל חוש טכני סביר, בעל מוטיווציה ראויה. אם יש לך את כל אלה, אתה יכול לצאת לדרך. כדי להגיע לסופה – אתה צריך הרבה יותר. אתה צריך לדעת שעל המקומות המוגבלים יתמודדו איתך עוד הרבה אנשים טובים.

במו, למשל, אותם אנשי מילואים שהצטרפנו לאימון תריענן

שלהם, ביום שרב נורא, אי שם בנקיקי מדבר יהודה. במשרד טייסת מסוקי ה"סופר פרלון", עדיין עם מיווג אוויר ובלי חבלים, הם מאזינים לתדרוך אחרון של טייס המסוק. סוגרים קצוות אחרונים – בוהן מונפת משמעה שהניצול במסוק, בוהן כלפי מטה מבשרת על בעיה. עם רעש מנועי המסוק ברקע, זו תהיה השפה היחידה שתקשר בין הטייסים למחלצים. הניצול, אגב, חייל צעיר, ממתין כבר מוסתר היטב בתוך קניון. בינתיים הוא מסומן על המפה כצורת נקודת ציון.

יוצאים לדרך. בהתחלה זה ממש נחמד – פותחים את דלת המסוק ומשקיפים מטה לעבר ארצינו הקטנטונת. ערבים נאמנים מעבדים את השדות בגב ההר. עוד כמה רקות, ואנחנו במידבר הסלעי. כאן לא מעבדים, כאן הולכים לאיבוד. איפשהו ממתין לנו הפצוע המדומה. שני הטייסים מחפשים אותו.

מוסתר טוב, הבחור. מאלץ את הטייסים לעוד ועוד גיחות חיפוש. העסק מתחיל להיות קשה – בין הנקיקים הצרים, מתנפק המסוק על תקן של ציפור דרור: עולה ויורד, סוטה ימינה ושמאלה, כמעט נוטה על צידו והופס! זהירות מהסלע הנורא הזה בצד ימין. הקישקעס מתחילים למרוד. אצלי לפחות.

בעיה קטנה: הניצול אותר אמנם, אך טייס המסוק מסרב להתקרב למקום. הוא אומר שהרוח החזקה עלולה להטות את המסוק לקיר האבנים הקרוב מרי. אם היה מדובר במקרה אמת, איש לא היה מהסס. אבל באימון, והסיכון אינו בא בחשבון. בחור אומלל, הניצול. בנה על טיסה חזרה הביתה במסוק, ועכשיו הוא יורד ממקום מחבואו ברגל וניצול-מחליף ממלא את מקומו בקירבת מקום. במיסתור שלאנשי היחידה ולטייסי המסוק נראה סביר יותר כנקודת חילוץ. בעיניי, גם נקודה זו היא בבחינת סירוף מושלם.

בין שמיים לארץ משתהלים המחלצים החצה, קשורים לחבל ולכמה טכשת סנפלינג, מרימים את "הפצוע" למסוק כאשר המסוק מרחף בעמידה בתוך הקניון, קרוב מאוד לסלעים ולקרקע, נלחם ברוח המאיימת על יציבותו המופתית.

שוב ושוב מועלה הפצוע למסוק ומורד ממנו בחזרה, כדי שכולם יוכלו להתאמן. הבוהן מונפת למעלה, כל הזמן. אין אסון. המשימה בוצעה. והחבר'ה צילמו בלי סוף. בדרך סיפר אחד מהם איך פחד בשבוע שעבר, כאשר נכנס עם הבן שלו לרכבת השדים בלונה פארק. אתם חושבים שהוא התברזו!

עמנואל רוזן ■

ח י ש ע ה

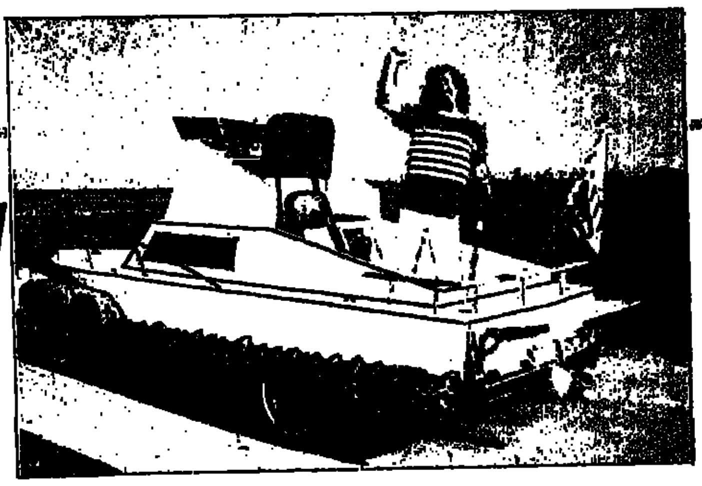

נוסע

כשהמכונית שייכת לקומיקאי אמריקני, מדוע שהיא לא תהיה באותה הזדמנות גם יאכטה?

גאלגר (שם פרטי אינו ידוע) הוא קומיקאי אמריקני הזוכה להצלחה אדירה, מאז החל שידור התוכנית שלו ברשת־כבלים אמריקנית גדולה. מדובר במצחיקן מטורף, המגיש תוכנית מטורפת (הכוללת השלכת אשפה מסוגים שונים על הקהל באולפן, והמגיע מוכן לאפשרות זו – מצוייד במעילי־גשם ומסריות) ומציג תדמית מטורפת בכל מה שהוא עושה.

כך, למשל, המכונית שלו. יעודה של מכונית הוא להעביר את בן־האדם מנקודה א' לנקודה ב'. לא אצל גאלגר: כולם צריכים לדעת שהמכונית שלו, ושהיא מיוחדת, "סטאטוס סימבול". או למה לא לעצב אותה, באותה הזדמנות, כ"סטאטוס סימבול" אמריקני אחר, היאכטה?

וכך יצרו, במיוחד עבור גאלגר, מכונית המעוצבת כיאכטה, כולל סיפון, מעקה, מושב ל"סקיפר" וכולי. המכונית הוצגה בתוכנית הטלוויזיה שלו, וכעת כל אמריקה מכירה אותה. עם או בלי קשר, גאלגר ממשיך לזכות בפופולאריות אדירה. עובדה: הוא הופיע עד היום ביותר מופעי "סולד אאוט" ("כל הכרטיסים נמכרו") מאלביס פרסלי הגדול.

שרות "גאמא"

כסף

קופה חכמה סופרת מעות

להיות מעודכן בכל זמן הוא העניין, את זה נותנת קופה שסופרת ומציגה את סכום המטבעות שבקרבה. "קוינפיוטר" (מחשב מטבעות) הופיע לאחרונה במולדת הדולרים האפשריים. קופה חכמה זו מאבחנת בדיוק אילו מטבעות הוכנסו בחריץ ומיד מצרפת ומציגה את היתרה המעודכנת. חברת "פלייטרוניקס" ממינסוטה משווקת דגמים רבים לקופה זו המתאימים לכל טעם ולכל כיס עמוס במצלצלים.

שילשלת מטבע. מיד יופיע על הצג ערכו. אחר יחושב ויוצג הסכום הכולל. בחלוף 10 שניות והקופה נהפכה לשעון. גובהה 20.7 ס"מ ומשקלה (נטו) 540 גרם. היא עשויה פלסטיק וסוללתה אמורה למנות מטבעות במשך שנתיים. יצרני ה"קוינפיוטר" מסרו לי שהמיקרו־פרוסטור הטמון בה עשוי להתאים את עצמו, בעזרת תוכנה פשוטה לכל סוגי המטבעות הזרים. עוד סיפרו שיבואנים מישראל גילו עניין בקופה. כך שכדאי לשמור קצת על הסכונות בכסף קטן וגדול.

בועז קוסטר

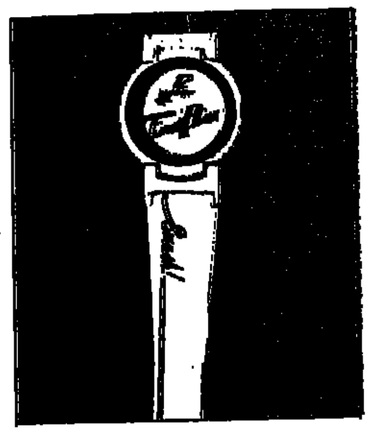

יצרנית השעונים מיפן, ובמאבק האיתנים המתנהל בינם לבין חכמי חברות השעונים האחרים, פיתחו את השעון שתמונתו מובאת לפניך. למי שלא הבין שהזמן עף, ואין דרך להחזירו, בא מחוג השניות, ובקצב נאמן ובלתי פוסק מזיז זבובון קטן, שמסמל יותר מאלף מלים את אובדן השניות.

אפשר לרכוש את השעון תמורת 86 שקל, אצל היבואנים בדיזנגוף סנטר.

תמי זילברג

החצובה של "קילמף" בשני שימושיה: כחצובת־שולחן וכחצובת־כתף.

קליק

חצובת־שולחן הופכת לחצובת־כתף

הפעם – פטנט מגרמניה, מיועד לצלם החובב והמקצועי. לכאורה, זו עוד חצובת שולחן פשוטה, מתוצרת "קילמף". אך חברה זאת (חצובות, פלאשים, תיקי־צילום) אהבה מאז ומתמיד ללכוד שתי ציפורים במכה אחת, יצא כבר שם להמצאות־הקומבינציה שלהם. במקרה הזה, ישבו מהנדסי החברה ואמרו לעצמם: מדוע לא נמזג חצובת־שולחן וחצובת־כתף ליחידה יעילה אחת? אמרו ועשו.

התוצאה – חצובת־שולחן־כתף. כששלוש כפות הרגל פרושות, היא יציבה על השולחן. קפלו כף אחת – ושתי הזרועות הנותרות מתעגלות היטב על הכתף, מעניקות למצלמה יציבות רבה. תמשיכו לקפל – ותקבלו מכשיר קטן, מיטלטל, נוח, אשר לשאת אפילו בכיס המכנסיים. מתאים במיוחד לאלה במצלמים עם עדשות־טלה כבדות משקל, הנוטים להתעייף במהירות. המחיר בארץ – 90 ש"ח.

עמיר חדד

שעון

איך שהזמן עף

אפשר להיות בעל זמן בשפע, או בעל זבוב. כולם יודעים שהזמן רץ ללא הרף, ובאנגלית צחה נאמר – הזמן עף (flies). פירוש המילה האנגלית הוא גם זבובים. ולכן, התחכמו להם אנשי חברת smash –

רבע לפני האהבה

סף הדמיון

על סף הדמיון,

היית יפה
היית חולמנית
היית נחשקת
היית ניתנת.

על סף הבוקר המתעורר
לא היית.

והחילוף הזה בין הסיפים
מותיר מטען כבד של השערות
של אם היית או לא היית
ושל איך יהיה
אם תהיי.

עמוס אטינגר

ג'וני ווקר שוב מהלך אצלנו. להטוט־פרסומי של יצרנית הויסקי המפורסם, שכבר נוסה אצלנו בהצלחה בעבר, עובד עכשיו שוב בישראל. זהו ניק קארדי, אחד מארבעה "דמויי ג'וני ווקר" הסובבים ברחבי העולם. יש לכם סיכויים לראותו ברחוב, ברשתות–השיווק ובפאבים. חזות־העבודה שלו כולל ענידת כפפות בכל מקום, הילוך עם מטקל, מכנסי־רכיבה, מגפיים, מגבעת בריטית טיפוסית, בקיצור – הסמל המסחרי של "ג'וני ווקר" מתעורר לחיים.

רכב

מיני־קומפרסור, מתחבר לשקע המצית

המצאה יעילה ותכליתית לשימושם של בעלי רכב: מיני־קומפרסור המופעל דרך שקע המצת במכונית. משמש הן כמשאבה – והן כפנס.

המשאבה הרב־שימושית מצויידת במד־לחץ ומאפשרת ניפוח צמיגי הרכב, מזרוני־ים, כדורים וכולי. גם כפנס הוא רב־תכליתי: רגיל ומהבהב.

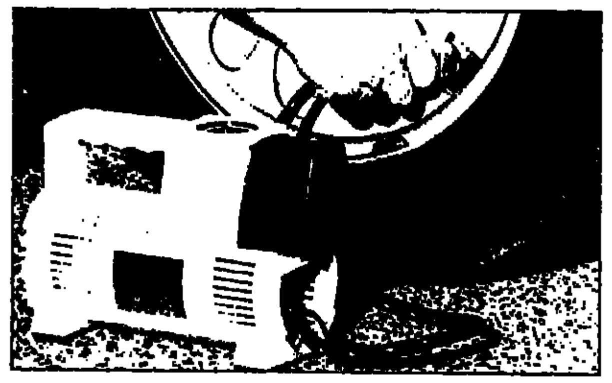

מחירו של המיני־קומפרסור – 90 שקל. משווק ע"י חברת "מכלו".

ארי רימון

חן המקום

■ יער צפת וחניון עין זיתים ■ חניון עין זיתים הוא חלק מיערות צפת, המשתרעים על שטח של כ-20 אלף דונם, בין צפת להר מירון. ביער, אותו נטעה הקק"ל, יש מספר אתרים מעניינים: מצודת בירייה אשר הוקמה ב-1945 ושנה לאחר מכן הפכה לסמל המאבק נגד הבריטים. במצודה יש מוזיאון ובסמוך לו מיצפה, עם מיצפור לצופי האש של הקק"ל; חורבות עין זיתים, ישוב יהודי שנוסד ב-1891 ונעזב במלחה"ע הראשונה; מעין "עין שעט" ונקודות תצפית רבות ויפות. ביער יש דרכי עפר טובות, אשר לנוע בהן בכל כלי רכב ובכל ימות השנה. צילום: דורון בכר.

זאב ספקטור

מוסיקה

שמעתם על סטרדיווריוס? עכשיו תשמעו על ויינפלד

לז'אן ויינפלד נמאס שהתייחסו אליו רק כ"אבא של אנדרה" – בנו הוא הצלם הצרפתי שהצליח לשאת לאשה את ראקל וולש. ז'אן החליט ליצור משהו משלו – ובתחום שונה: המוסיקה.

ז'אן בונה כלים מוסיקליים. או נכון יותר – משנה, מעוות ומחדש, בדרכים שונות ומשונות, כלים ידועים, בעיקר כלי־מיתר. אין מדובר בסתם קשיש חביב שהחליט לעסוק בערוב ימיו באמנות. ז'אן ויינפלד הוא אמן וצייר ותיק, מיוצרי סגנון ה"באוהאוז" וידידם של ציירים מהוללים כפול קלי, קנדינסקי ואלברס. הכלים שהוא מעצב מושפעים, כמובן, מתפיסתו האמנותית.

אך לצד תפיסה אסטטית, הוא ניחן גם בשמיעה מעולה ובידע מוסיקלי – וכך, הכלים שהוא יוצר מפיקים צלילים נפלאים, כמותם לא נשמעו קודם־לכן. מה שהחל כתחביב הגיע לידיעת אספנים, סוחרי כלי־נגינה ומוזיאונים, וכיום מוצגים הכלים שלו במוזיאונים היוקרתיים ביותר. "כשחושבים על שמות יצרני כלים־מוסיקליים, השם הקופץ מיד לראש הוא סטרדיווריוס. מדוע שלא ידברו על ויינפלד? ביום בו מישהו יכנס לחנות ויבקש 'יש לך קתרוס של ויינפלד', ארגע שחלום חיי התגשם", הוא אומר. לא שיש הרבה סיכוי: הוא מייצר פריט בודד אחד מכל כלי, ופריטים אלה נעים מצד לכיוון המוזיאונים...

שרות "גאמא"

אחדים מכלי־המיתר המוסיקליים שיצר ז'אן ויינפלד

מותו

בועז שטרנברג (משמאל), בעל הספינה, יחד עם חבר. באמצע, בינידם – פרדי ספטר.

דורון מאירי כתב לנו בעבר על הרפתקאות בחו"ל, על מסעות מפרכים, על גלישה מרבי־קומות ומצוקים במדבר. הפעם מגלה הגבר הקשוח נפש רגישה, בסיפור על חווי הדַיָג התת־מימי. ועל מותו של דייג

זהו סיפור חייו ומותו של פרדי ספטר ז"ל, צוללן ודייג תת־מימי. חייו, עד יום מותו, סבבו סביב הים. הוא אהב את ריחם של חוסר השיגרה והסכנה.

פרדי נולד בפולין ועלה לארץ בגיל 13. השתלב בפנימיית הנוער "מאיר שפייה", שם סיים את לימודיו. שרת תקופת מה בשייטת, השתחרר – וחזר אל הים.

185 ס"מ גובה, בריא וחסון, "קוצים בישבן". מיום שחרורו מצה"ל ועד יום מותו, כעשר שנים, עבר זמן־מה בנורווגיה על ספינות דייג ואת הזמן הנותר העביר בישראל. שיחק ברידג', התבטל, אהב נשים בקסם האישי המיוחד לו. היה נעלם פתאום, לפרקי זמן שונים.

אומרים שהיה צוללן א'־ב'. פעם, כשהפליג בנורווגיה בים שמימיו היו קרים כקרח, הסתבכה רשת הדַיָג בפרופלור של הספינה. פרדי, בלי לחשוב פעמיים, קפץ למים הקפואים, צלל עד לפרופלור ושיחרר את הרשת היקרה.

זהו למעשה סיפור מותו של פרדי ספטר. כי אף על־פי שהיה מוקף תמיד חברים, על חייו לא סיפר להם הרבה. קורותיו ומעלליו צללו עימו לתהומות הים.

ביום רביעי, 8 ביולי, יצא פרדי, עם דודי גלזר ובועז שטרנברג, לדַיָג תת־מימי. זה כשלושה שבועות שיצאו כך, מידי בוקר, על ספינתו של בועז. פרדי ובועז צללו, צדו דגי לוקוס גדולים ובסוף היום חזרו לנמל.

אותו היום נשבה רוח דרומית חזקה, הים היה סוער. "סוולים" (גלים שמנים ומעלי קצף) גבוהים טילטלו את הספינה. ב־10 ורבע בבוקר ירדו פרדי ובועז לצלילת עומק של כ־30 מטר, לתוך מימין הירוקים של הים, מצוידים בחליפות צלילה, משקפות ורובי ציד. על־פי המתוכנן היו אמורים לעלות חזרה על פני המים מקץ כ־40 דקות, סמוך להתרוקנות מיכלי החמצן שעל גבם. דודי פיקח מעל הספינה, נכון לאוספם מעל המים במידה והזרם יסחוף אותם.

לאחר כ־20 דקות, שלא לפי התוכנית, עלה בועז מעל לפני המים. קשר העין שלו עם פרדי ניתק והוא דיווח כי הראות מתחת לפני המים גרועה ביותר, עד כדי כך שלא רואים מעבר לשני מטרים לפנים. צריך לדעת כי בים שקט וצלול ניתן להבחין בעצמים עד למרחק של 40 מטר.

חלפו 40 דקות ופרדי לא נראה על פני המים. חששות. בתום שעה תמימה עלו שתי השערות: פרדי עלה רחוק מהספינה ונסוף צפונה עם הזרמים; או שנותר מתחת לפני המים ואז ברור שאינו עוד בחיים, כי אזל החמצן שבמיכל. הים עדיין סער ביותר, וגם אם עלה פרדי, היה קשה להבחין בו. סיבה לדודי ולבועז, ליאחז באפשרות הראשונה – עלה ונסחף. קשרו מצוף עם משקולת לזיהוי המקום שבו צללו, כארבעה מייל ימיים מהחוף ויצאו לסיור עם הספינה לכיוון צפון – עם הזרם. לפי חישוב עוצמת הרוחות והזרמים, פרדי היה עלול להיסחף בקצב של כקילומטר ב־15 דקות.

לאחר שעה של חיפושים, פנו במכשיר הקשר למשמר החופים.

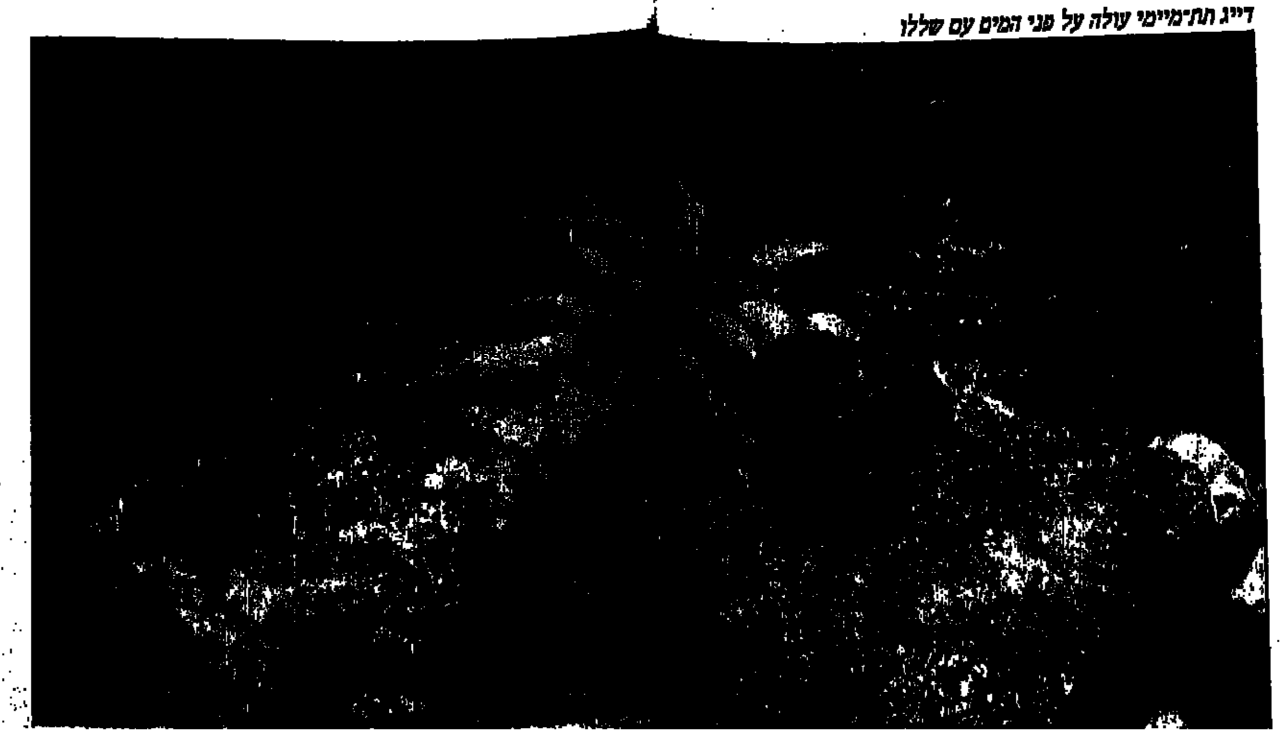

דייג תת־מימי עולה על פני המים עם שללו

ספינה עם שוטר אחד הופיעה מיד. לא יעיל. מקץ שעה הופיע "דבור" של חיל הים וסייע בסריקות. הים עדיין סער, האוויר היה כהיר וחם. לבקשת דודי ובועז התעכב באיזור מטוס שהיה במשימה אחרת, סרק כ־5 דקות והמשיך צפונה. דודי התחנן במכשיר הקשר לסיוע נוסף, הסיוע לא הגיע. בשש בערב חזרו המחפשים לנמל הקישון. הרגשה רעה מהולה בתיקוה. בשעה תשע חזרו לחוף, עם שמונה חברים נוספים. סרקו רצועת חוף של כעשרה ק"מ, עד שתיים בלילה. חיל הים הפסיק את חיפושיו.

עם בוקר שוב עלו לספינה וסרקו, הפעם עם 7 צוללנים, חברים למקצוע. הסריקות נמשכו כל היום והלילה שאחריו. כך גם למחרת, לאחר שהוזעק גם שלמה לוי, בעלי מועדון הצלילה "שקמונה", ארם שהוא שם דבר בדיג תת־מימי ועמו עוד עשרה צוללנים, חברים למקצוע. סרקו בשיטתיות – ולשווא. בנקודה זו, אומר דודי, "החבר'ה, בלי להידבר ביניהם, ריכזו את החיפושים מתחת לפני המים. מעין השלמה, שאיש לא העז לדבר עליה בגלוי, כי פרדי לא עלה על פני המים.

ב־14 ביולי, שישה ימים לאחר היעלמותו של פרדי, יצאה ספינה של היחידה לחיפושים תת־מימיים אל איזור הצלילה המשוער, על פי חישובים שונים, כי המצוף שסימן את מקום הצלילה נעלם. ככל הנראה נגנב. מקץ שעה עלה אחד הצוללנים מעל לפני המים – ובידו רובה המים של פרדי ספטר. מבטו אמר הכל. "הרגשת חולשה השתלטה עלינו, הלב הלם, היה בלבול", נזכר דודי. לבסוף אתרו צוללני היחידה את גופתו של פרדי באמצעות גלאי מתכת שהוביל אותם אל עצמי המתכת שהיו על גופתו של פרדי, הרובה ובלוני החמצן. הגופה נמצאה על קרקעית הים, בלי סימני מאבק כלשהו. משערים כי מצא את מותו מדום לב.

ביום ה־30 למותו יצאו בני משפחתו וחבריו לים, בשלוש ספינות. מעל למקום בו מצא פרדי את מותו פוזרו אלפי פרחים צבעוניים, שצפו על פני המים. מישהו אמר, שנישמתו של פרדי, אשר חייו סבבו סביב הים – תישאר וראי לנצח במצולות הים, מוקפת במים אדירים.

דורון מאירי ■

פרדי ספטר ז"ל על רקע הים שאהב

דַיָג תת־מימי, עבודה מסוכנת

הצלילה לצורך דַיָג תת־מימי נחשבת לעבודה מסוכנת. הסכנות כרוכות בעצם הצלילה: תקלות טכניות בציוד, שיכרון מעמקים, לחצים תת־מימיים וכיוצא באלה – עלולים להיות קטלניים. שלא לדבר על סכנות בגלל כרישים ודגים טורפים אחרים.

למראית עין – הרווחים מעבודה זו נכבדים. גם ההוצאות מסביב: אחזקת הספינה, ציוד משוכלל ואמצעי בטיחות, הם בעלי עלות גבוהה ביותר. על־כן, מה שמחזיק את העוסקים בעבודה זו אלה הם האתגר, האהבה למעמקי הים ונופיו, הלא־ידוע המצפה מתחת לפני המים. גם הסכנה. יש אנשים האוהבים להתהלך תדיר בה. "מקצוע שמתמכרים אליו", לדברי אחד מהם.

דייג תת־מימי צריך להיות צוללן טוב, קר רוח, מהיר תגובה, סבלני ומיומן בירי תת־מימי. עליו להכיר את התנהגות הדג, ופה קובע הרבה הנסיון. מה שמבדיל בין דייג תת־מימי לדייג רגיל, זה ראשית־כל אופי הדַיָג. בדַיָג תת־מימי מדובר בצַיִד לשמו. הדייג פעיל, תר אחר קורבנותיו ולוכד אותם. תמיד יש יבול, בממוצע 25 ק"ג ליום. בדַיָג רגיל פועל יותר הימור. הדייג ממתין לדגים שיילכדו ברשת או בחכה. היבול אינו מובטח.

התקופה הטובה ביותר לדַיָג תת־ימי היא מספטמבר עד יוני. כשהמים פחות־חמים, הדגים אינם יורדים לעומק רב, בעוד שבימים החמים, הדגים יורדים למים העמוקים, תרים אחר קרירות־יתר. שם הם נכנסים בין סלעים – מה שמקשה על לכידתם. השעות הנוחות לדַיָג תת־מימי הן שעות האור, משעות הבוקר המאוחרות עד שעות אחר הצהרים הלא־מאוחרות. אז המעמקים מוארים וקל לזהות את הדגים.

הדג הניצוד בדרך־כלל הוא הלוקוס, דג טעים עד מאוד, חסר עצמות קטנות ונוח למאכל. משקלו הממוצע בים התיכון הוא שישה־שבעה ק"ג. בים סוף דגי הלוקוס מגיעים עד משקל של 100 ק"ג כל אחד. זה דג כשר למאכל. מחירו גבוה, בשל העלות הגבוהה והקשיים והסיכונים בלכידתו.

וכך מתבצע הדַיָג: לאחר שהספינה "על עוגן", מסמנים את מקום הצלילה במצוף. אדם אחד נותר על הספינה. תפקידו לפקח עין לשלום הצוללנים ולאוספם בעלותם על פני המים, במידה ונסחפו למרחק. הדייגים־צוללנים למצולות מצוידים בחליפות גומי, מישקפות, רובי־חיצים ו"שחילר" – מוט מתכת שעליו משחילים את הדגים שניצודו. לאחר שהדג ניצפה וזוהה, מתקרבים אליו עד מרחק של שניים־שלושה מטרים. מכוונים את החץ לראש הדג או לעבר עמוד השדרה הצוארי. צוללן פזיז או בלתי־מנוסה, שלא יכוון היטב ויפגע בזנב הדג – יגרום למנוסתו המהירה. פגיעה מדויקת תגרום ל"הלבנה" – מוות מיידי של הדג. אז שולפים את החץ מגוף הדג ומשחילים את הדג על ה"שחילר" הקשור 3 מטרים מעל הצוללן ומוחזק באמצעות מצוף. המרחק נחוץ, למקרה שכריש יתקרב לאיזור ויתקוף את הדג הגדמם. כך הצוללן יימצא במרחק בטוח מהכריש.

לאורך ימים, הדַיָג התת־מימי שוחק, מעייף ועלול לגרום נזק לריאות ולשמיעה. הבלאי הגופני מצטבר.

30 לנצרת עילית

לכל תושבי נצרת עילית
ברכות להמשך הדרך, תוך שיתוף פעולה פורה
נחון – גרוס
סוכנות לביטוח
נצרת עילית עצמון 5 06-554377 ,852154

המועצה המקומית כפר תבור ותושביה
מברכים את מנחם אריאב ראש העיריה ואת העיר נצרת עילית במלאת לה 30 שנה בברכת המשך תנופה ופיתוח!
מיכה גולדמן
ראש המועצה
המועצה המקומית כפר תבור

לתושבי נצרת עילית
איתכם ביד אחת להצלחה ושגשוג
בנט
סוכן הביטוח שלך
בנט אלי

לראש העיר, לעיריה ולתושבי העיר נצרת עילית
ברכותינו הנאמנות
ממוסך אמין לדיזלים נצרת
06-574624

לעירית נצרת עילית
ברכות לבביות
אינטר אלקטריק בע"מ
ומעגלי מלתא
MELTA מלתא
אינטר אלקטריק

לעירית נצרת עילית
שפע ברכות ואיחולים
גאזי – ציור שלטים
נצרת – רח' 1029, טלפון 06-

לעירית נצרת עילית
שאו ברכות חמות והמשיכו בדרך זו
בית תעשיית...

לעירית נצרת עילית
המשך תנופה ופיתוח

לתושבי נצרת עילית והעיריה
ברכות לרגל שלושים שנה
שנה טובה
פ. ירון – ב. ירון
אופטומטריסטים
נצרת – עפולה

לתושבי העיר נצרת עילית לראש העיר ולעיריה
ברכות לבביות
הנרי יוסף בנא
סוכן חברת מגדל
טלפון: 06-574114
574115

לתושבי נצרת עילית ולראש העיר מנחם אריאב
המשך
שיתוף פעולה פורה
כליל יופי בע"מ
ומשפחת פלד

ג'בוטרו – בן ביטוחים
רח' עצמון 16 ...
קופת חולים ...
נצרת עילית
טלפון 06-571386

העסק המובחר

פלפל

שגולדשטיין
תל-אביב, רח' פינסקר 18
טפטים
יבואני טפטים אקסקלוסיביים
מטקסטיל קש יפני, יוטה וכו',
וילונות עם טפטים תואמים
וילונות ורטיקליים
מודה לכל מברכיו

לשמוליק ועליה גולדשטיין
אתכם ביד אחת להצלחה ושגשוג
מאחלים: קונטקט 67
מרכז לדקורציה ועיצוב פנים
ביאליק 68 פינת ד"ר כהן 1 רמת-גן,
טל' 721448

לשמוליק ועליה גולדשטיין
המשך שיתוף פעולה פורה עד 120
מאחלים:
אינטרנובה בע"מ
יבואני בדי ריפוד ווילונות יוקרתיים:
BORAS, MISSONI, F. BORGHI, SAHCO-HESSLEIN
דיזנגוף 212 ת"א, טל' 232964
נורדאו 24 חיפה, טל' 04-666866

ל"פלפל" כלי בית ומטבח
המשך שיתוף פעולה פורה
להפצת שירי לחץ הטובים ביותר בעולם
חברת אריק בע"מ
טל. 82847 תל-אביב

ש. גולדשטיין ובני ביתו
שאו ברכות חמות עלו והצליחו
מאחל: א. סופרין סוכן מכס
רח' מונטיפיורי 18, ת"א, טל' 653416

לשמואל גולדשטיין
ברכות והערכה לפועלכם – חישגיכם
מאחלים:
מרכז הדקורציה

ל"פלפל" כלי בית ומטבח
ברכותינו הנאמנות
אריס מילר ושות
טל' 02-635582

ל"פלפל" כלי בית ומטבח
ברכותינו הנאמנות
מאחלים: ...

לשמוליק ועליה גולדשטיין
עזרו ברכות ואחולים לרגל זכייתכם בתואר
בית העסק המובחר 1987
מאחל: משה בן עזרא הדבקת טפטים
...הרצליה, טל' 052-86466

מוגש ע"י אריאל, הברכות מיוחדות ב"מעריב" – טל: 03-664194

30 לנצרת עילית

לתושבי נצרת עילית
ברכות לרגל חג השלושים שנה טובה ומבורכת
ממכון לאופטיקה בריל
מרכז שו"ם
נצרת עילית

לראש העיר, פרנסי העיר וכל תושבי נצרת עילית
המשיכו באותו הקו והקצב בפיתוח התעשיה בעיר
מאחלים:
חברת לאור
מערכות מצברים תעשייתיים בע"מ
נצרת עילית אזור תעשיה ג'
מההנהלה והעובדים!

לעירית נצרת עילית
ברכותינו הנאמנות
מסגרית האחים ממן (ממן אברהם)
מכללי מסגרות למקלטים וחלקיהם, ייצור ושיווק, ברזול ואביזרי מקלטים
בהשגחת מכון התקנים הישראלי, היתר מס' 7454
אזור תעשיה ב' – נצרת עילית,
טלפון 555870, 06-575246

לראש עירית נצרת מר מנחם אריאב
איתכם לאורך כל הדרך והמשך שיתוף פעולה פורה
חברת מבני תעשיה בצפון בע"מ
ליהוא וייסר
ומריו לזניק

לראש העיר, נבחריה ותושביה
...ברכות
...

לראש העיר לתושביה ולנבחריה
ביום חגכם שאו נא ברכתנו ואיחולינו להמשך הפיתוח ואיכלוס נצרת עילית
"עוגים" – חברה לפיתוח עסקי בע"מ
ההנהלה, מרחב הצפון ועובדי החברה

לעירית נצרת עילית
ברכותינו הנאמנות
מפעלי ברודני בע"מ

לעיריה ותושבי העיר
ברכות ביום חגכם
אל'חכים דפוס ואופסט
– סדר צילום
– כל עבודות דפוס ואופסט
– ערבית, עברית, אנגלית, צרפתית ויידיש
– עיצוב גרפי.
רח' קוטובה נצרת 16000 טל' 54135

לתושבי נצרת עילית...
מיטב הברכות לשנת השלושים לעירכם
בני גורפינקל
ראש המועצה האזורית גליל תחתון והתושבים

לתושבי נצרת עילית
אתכם לאורך כל הדרך
נחלה מישל ובניו בע"מ
סוכנות קלין

לעירית נצרת עילית
שפע ברכות ואיחולים...
R.H
אלקטרוניקה בע"מ

לעירית נצרת עילית ולתושבי העיר
ברכותינו לחגה של נצרת עילית להמשך שגשוג ופיתוח
מחשלובת "ביתן" בע"מ
מפעל ביתן נצרת
ומתפרת "טנגו" נצרת

1987 בית ומטבח

רח' יפו 84, ירושלים

ל"פלפל" כלי בית ומטבח
המשך תנופה ופיתוח
טרדינג ירושלים
סיטונאות כלי בית ומטבח
רח' אגריפס 74, טל. 02-244796

כל-בי
מזל טוב להולדת החנות החדשה בדיזנגוף סנטר

בס"ד
לכל-בי
לרגל פתיחת החנות עלו והצליחו
י. ליפסקר יבואנים וסיטונאים
בגדי ילדים ונוער

לעדנה ואריק
מיטב הברכות והרבה הצלחה עם פתיחת החנות החדשה
מצוות עובדי "אשלית"
מוצרי איכות לתינוק
טל' 057-77435, 057-34186

בית הצעצוע – יבוא וסיטונות
יד חרוצים 16, 02-715359, ירושלים
לאריק ועדנה
צרור ברכות לרגל פתיחת הסניף החדש

להנהלת כל-בי עדנה ואריק
עלו חזקו ושגשגו במקומכם החדש
מאחלים
טוב לי לתינוק בע"מ
חיים ומשה פנחס
מפעל: רח' לזרוב 6 א' התעשיה ראשל"צ. טל' 03-9616078/9
חנות המפעל: רח' הקישון 43 ת"א. טל' 03-820438, 827100

לכל-בי, עדנה ואריה
שפע ברכות ואיחולים לבביים
מאחל
אגו דנה
אופנת טקסטיל להלבשת תינוקות
Dana
דקר 13, אריאל

לכל-בי תל-אביב
אתכם ביד אחת לאורך כל הדרך
אחים עיני
נותנים כבוד לשטיח
מומחים לניקוי שטיחים מקיר לקיר ובדי ריפוד
אחזקה שוטפת במוסדות
רח' האצל 49, אזור התעשיה ראשון לציון

ל"פלפל"
כלי בית ומטבח
כח לחי
תזכה לאריכות ימים ושנים
מיוסי ושמעון גיורדיש בע"מ

מוגש ע"י אריאל, הברכות מיוחדות ב"מעריב" – טל: 03-664194

ים תיכון

נופש פעיל לחובשי כיפות ולחובשות שבים, יש דבר כזה. בחוף קטיף נותנים תשובה לציבור שלא מצא את מקומו במסגרות נופש אחרות. גם לחילונים מותר.

נופש דתי

ברגע שנפתח המלון "חוף קטיף", על 115 חדריו הפונים כולם לים המרוחק 15 מטרים בלבד מהחלונות – כבר נהרו אליו נופשים שחיפשו עד כה בכל הארץ נופש פעיל מתאים להם. מדובר באוכלוסיה שומרת מצוות, אשר עד כה לא מצאה מקום לנופש בערי החוף, מתאים לאורח חייו ועם זאת בסגנון המודרני של "נופש פעיל". לא רק רחצה בבריכת המלון, אלא גם משהו כמו דהירה על סוסים ועל ג'יפים בדיונות חול, ניתנים לציבור זה ב"חוף קטיף", השוכן בגוש קטיף, בחבל עזה.

115 החדרים מעוצבים בפשטות, אך מצויידים היטב, לרבות מיזוג אויר. אבל העיקר, לדברי צבי הנדל, מנהל "החברה לפיתוח ותיירות" שהוקמה על ידי ישובי גוש קטיף בתחומי המועצה האזורית "חוף עזה": "עד כה לא היה בארץ ואולי בעולם כולו, פרוייקט לשומרי מסורת המסוגל להעניק לנופשים הדתיים נופש פעיל. גם לנופש הבודד וגם למשפחה".

הפרוייקט ניבנה במהירות. 15 חודש לאחר הנחת אבן הפינה, כבר שכנו בו הקיץ ראשוני הנופשים. מאז המקום שוקק חיים. הצירוף בין ים ופעילות בחולות די נדיר ועל־כן זה מוקד משיכה כשלעצמו. החוף, החול הנקי, הסירות הלבנות המתנדנדות בגלי הים בקטע שהוכשר ממש מול חלונות המלון לשמש כ"מארינה" לעתיד. מה עוד צריך הבנאדם.

פנסיון מלא זול למדי אך חלק מהנופשים באים רק ללינה וארוחת בוקר ולארוחות האחרות הם מנצלים את המסעדה הבשרית בחוות הסוסים, מסעדת הדגים על שפת הים ואת המסעדה החלבית במלון. בין הארועים במלון, תצוגות אופנה והובשות תשביט מגלות מודיעות אופנתית גם בקניות מהבוטיק בסגנון צרפתי המצוי בין כתלי המלון. "אופנה והלכת טוב", מעיד מנהל המלון, מאיר להב, שניהל קודם את "קרלטון" בנהריה ועתה מתגורר עם משפחתו בגוש קטיף. שף המטבח, משה, עבד ב"המלך שלמה" באילת. המלון החדש בנוי שתי קומות, בביתנים סביב חצר בצורת האות ח', הוא לבן כשלג ובוהק בין הים הכחול, שמי התכלת והחול הזהוב.

דקלים ראשונים כבר נשתלו בעיבורה של החצר והכניסה. צמחיית הפרא הטבעית לאורך החוף וכוסתני הבדווים סביב עתידים לספק גם לתיירים מחו"ל את הנופך האקזוטי. היתה התלבטות באשר לדירוגו "יכולנו לבקש ולקבל ארבעה כוכבים", משוכנע צבי הנדל, חבר מושב גני־טל בגוש קטיף. אך כדי לא להרחיק נופשים ישראלים, ביקשו להתפשר עם רמת תעריפים עממית יותר. המלון מסונף לרשת "מלונות גול".

בריכת השחיה הומה אדם, בחורף תהיה מחוממת ויש גם סאונה וג'קוזי. בגלל אופי הציבור שלו מיועד המלון בראש וראשונה, מתבקשים הנופשים להקפיד על מסטר כללי צניעות ולדוגמה לא ללכת מהחדרים לים או לבריכה בבגדי־ים, אלא בחלוק. עניין החלוק והקפדת היתר לכשרות, אינה מפריעה לציבור חילוני להתארח במקום, ופגשנו שם גם תיירים לא־יהודים. בעונת ההפעלה הראשונה, התפוסה מלאה. כמחצית הנופשים ישראלים, כרבע תיירים מארה"ב וכרבע – מאירופה.

סמוך למלון "נוף קטיף" פועל, זו העונה השלישית, כפר הנופש "נוף קטיף", עם 70 בונגאלו וביתנים, באווירה פתוחה עוד יותר. שם יש גם אגם לריג ושייט, סוסים לרכיבה, יוצאים לטיולים בדיונות, גם ברגל וברכב ויש גלישה בים וגלישה בחולות.

כתב וצילם:

עזרא ינוב ■

וים כינרת

משיכת יתר

על המפיות בחדר האוכל של מלון טבריני צנוע כתוב "אין כמו טבריה בעולם". למי שלא פוחד מזה שכל עם ישראל מבלה בחגים בטבריה, מזומן שם נופש משפחתי לא־רע

על מפיות הנייר בחדר האוכל של מלון "ארנון", בטבריה, כתוב: "אין כמו טבריה בעולם". אולי זה נכון רק מהיבט העומק מתחת לפני הים, אבל אם יודעים לנצל את כל היתרונות, יכול הכתוב להפוך כמעט למציאות. גם מההיבטים של בילוי, נוף, וניקוי ראש.

נניח שאין לכם כסף לנסוע לחו"ל. יש לכם ילדים מקסימים המבקשים תעסוקה בחופשות ויש לכם גם "אוברדראפט" נפשי וצורך דחוף לנופש. לאלה המעקמים את האף ומפטירים "כל עם ישראל היה/יהיה בטבריה", נציע מיד לחסוך כסף ולנסוע לחו"ל. ולכל הפחות, לא להגיע לטבריה בנופש הגדול וכחגי ישראל. אבל, מי שלא איכפת לו לראות מדי פעם את "עם ישראל", יכול בהחלט למצוא בעיר השוכנת לחוף הכינרת פינה של שקט ובטיולים בסביבה – מנוחה נפשית.

אפשר לשכור את מלונות הפאר, אם ה"כסף הגדול" אינו ברשותכם. מי שמבקש בעיקר נקודת מוצא לטיולים, יחד עם מיטה נקיה, מיזוג אוויר וארוחת בוקר טובים, מוצא בטבריה מספר בתי מלון קטנים וגם דירות להשכרה. לדוגמה, ב"ארנון", משפחה בת חמש נפשות שילמה בקיץ זה 140 שקל ליום, שני חדרים נוחים. אין לובי גדול ואין בידור. לבעלי רכב, לא רחוק מדי מהמרכז. ארוחת הצהריים ביום הראשון, יוצאת ישר מהצידנית, בה הגיעה מוכנה מהבית. חסכון ראשון. במלון, מקרר קומתי כו אפשר להקפיא את בקבוקי המים ולהחזיק מזון לטיול של מחר, חלב לקפה של הערב. הקומקום החשמלי הקטן שהבאתם יספק מים רותחים.

פקיד המלון יספק לכם מפה של העיר ומיד תווכחו שתצייום מספיק לסיור היכרות עם עתיקות, קברי צדיקים וכו'. עם ערב מתחיל הארנק לדבר. סיבוב קצר ואתה נוכח שבכל המסעדות שעל הטיילת היפה, המחירים פחות או יותר דומים. חמש נפשות במסעדת דגים. הילדים רוצים שישליק. 4 שישליק, דג פורל בשקדים, שתיה. 90 שקל, כולל הישיבה סמוך למים. תיירים מטיילים בסגנון דיזנגוף. למי שאוהב להידחס קצת יותר ולשלם פחות, יש בורגר ראנץ', פיצריה, בלינצ'ס, בטיילת העולה מהחוף לרחוב הראשי. רועש וזול.

דרך חסכון היא ביקור שחרית במכולת השכונתית: נקניקים, גבינות, חומוס, לחמניות טריות, מלפפונים חמוצים, קופסת תירס, זיתים ופירות. אולי קתיה קרה. ארוחת צהריים מהצידנית, עד 30 שקל לכל המשפחה. הכסף הנחסך ייצא בארוחת ערב. בארוחת הבוקר אכלנו ביצים, סלט, טונה, לחמניה. האמא היהודיה יכולה להיות שקטה. הפינוק יבוא במסעדה הסינית "הבית". אווירה, תפאורה ואוכל לעילה. ארוחה לכל המשפחה, כולל קינוחים, 120 שקל. למחרת חזרנו לשם, אכלנו קצת יותר, 130 שקל. חוסכים בערב הבא, אוכלים "על האש" באחד המקומות המוזרים ל"מנגל". העקרון – קיווים בין פינוק לחסכון ולהנות מהחיים.

לאחר ששבעתם, העיקר – טיולים וכינרת. מבררים בלישכת התיירות. בכל חוף יש יתרונות וחסרונות. כיום לא תם מדי מטיילים ברמת הגולן. מפת החברה להגנת הטבע מסייעת יותר מהשילוט. למפלי "דבורה" או להליכה בגלבון, נוסעים ל"בית המכס". לפני נפחה יש דרך כורכר. כניסה חינם, גם נופי הדרך על חשבון הבית. בדרך לכנרת, דרך עמקי הצפון, ומהכנרת לרמה, מלמדים את הילדים פרק אורקולי בציונות: ייבוש ביצות, כיבוש הרמה, האיום הסורי, התיישבות חקלאית. היסטוריה על כל צעד.

גם בקצרין, בביקור בתשלום במוזיאון המקומי. הסברים, שירותים נקיים, מיזוג. קפיצה לתל פארס. כבישים איומים ונוף משגע. תגלו ש"סוף" אינו גרל בעציץ. לסיום היום, יורדים לכנרת. לדוגמה, חניון "דוגית", 10 שקל למכונית, נקי וזול. החניונים הגובים עבור מכונית ולא לפי מספר נפשות, הם פתרון זול לבילוי בחוף. אם הילדים מעדיפים (תסמכו שכן) שרוצים מגלשות, רעיון לא רע הוא "חוף צמח". יקר מיתר החופים, 18 שקל לאיש, אך הנקיון, הבידור, הצל, פינת המנגל המרוחקת מהחוף, המגלשות המחשבה שהילדים עסוקים כל היום, אולי ימצו על ההוצאה כספית. הצידנית תמנע, חלקית, ביזבוז במזנונים. קיאק או סירת פדלים, 15-10 שקל לשעה. להשוואה בחוף ללא־תשלום 30 שקל לשעה.

מגלשות יש גם ב"לונה גיא" או "לונה גל". לשניהם ולאתרים נוספים, ניתנת הנחה לאחר שיט בכנרת. המשתתף בשיט של 45 דקות, ב־5 שקל לאיש, מקבל תלושי הנחה. ההנחה לחמת גדר, 50%, היא רק בקנית כרטיס בטבריה, באתר אין מכירים בתלוש ההנחות. יש גם תחנות דלק שמחלקות תלושי הנחות. חמת גדר "שווה" הצ־ייגום, לפחות. 60 שקל למשפחה (ללא הנחה). חוות התנינים, כל האתר מסודר היטב, יש כסאות נוח בצל, גלישה במי הגופרית. במזנון מהיר, 10 שקל לכל המשפחה, תמורת כריך ענק עם סלט, גבינה או נקניק. יש גם מזנון גדול יותר, והאוכל המוגש במגשים חד־פעמיים, מכוסים. לא יקר. השירותים והמקלחות נקיים למופת, למרות הלחץ. גם מיני־גולף, ברוחה למיני־שיירים ותקע למייבש שיער. אמריקה. ביקור בתוצאות הרומיות, תצפית לירמוך ונוף משגע בדרך – כלולים במחיר.

טבריה על קצה המזלג. אפשר עוד יותר זול, באוהל.

שרה פרידמן ■

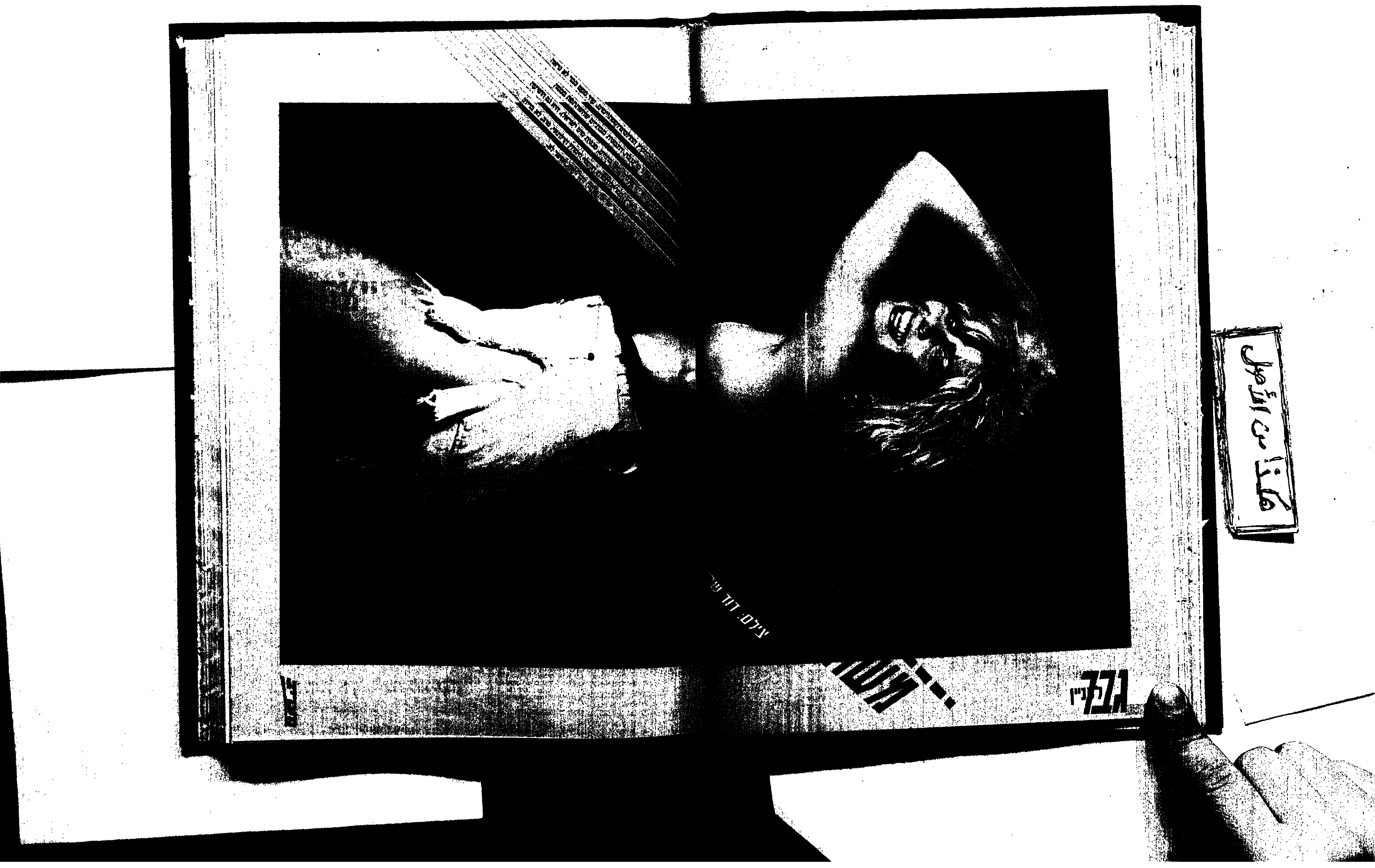

המלחמה באיידס

איידס: מורה נבוכים ומי שלא נבוך ממבול המידע על האיידס – שיקום

מאת ברק ליבאי

מה מקורו של נגיף האיידס ומדוע קשה להילחם בו?

כיצד אתה יכול לדעת שאתה חולה?

איך נזהרים שלא להידבק באיידס?

מהם החידושים בעולם במלחמה בנגיף?

על שאלות אלה ואחרות נענה בעזרתו של פרופ' אברהם מורג, ראש מטה ההסברה לנושא האיידס במשרד הבריאות.

בסך הכל אין סיבה לפניקה.

"תסמונת הכשל החיסוני הנרכש" או בשמה הלועזי AIDS, הפכה עולמות. אומרים עליה שזו המגפה המשנה את פני המאה העשרים. אחרים טוענים כי יש הגזמה ניכרת בתשומת הלב המוקדשת למחלה. כך או כך, פרופ' אברהם מורג, המשמש כראש היחידה לוירולוגיה קלינית בבית החולים הדסה עוזר לנו להבין קצת יותר עלינו ועל האיידס.

ש: מתי נודע לעולם לראשונה על מחלת האיידס?

על האיידס דווח לראשונה בשנת 1981 אצל קבוצת הומוסקסואלים, שהחלו להיפגע מזיהומים שונים במערכת החיסון. עד 1983 הצטברו עדויות שונות אשר יצרו את התמונה הכללית של פגיעה בקבוצות סיכון מסוימות.

ש: מדוע לא שמענו קודם על נגיף האיידס?

הנגיף המוכר לנו היום כנגיף האיידס האנושי, בא לידי ביטוי מבחינת פגיעתו באדם רק בעשור האחרון. מוצא הנגיף, ככל הנראה, מנגיף דומה ששהה אצל הקוף הירוק באפריקה, אך גרם לו רק לזיהום כרוני. הנגיף עבר שינוי (מוטאציה), ואחרי מעבר לאדם בדרך כלשהי, החלה המגפה.

ש: ממה נובע הקושי להילחם במחלה?

נטייתו של נגיף האיידס להשתנות היא סיבה אחת לקושי. אם נשווה אותו לנגיף השפעת למשל, הרי נגיף השפעת משתנה אחת ל-5 עד 10 שנים וגורם מחדש לפריצת מגפה עולמית. בפרק זמן זה מצליחים לפתח חיסון לנגיף השפעת הספציפי.

נגיף האיידס משתנה הרבה יותר מהר. עד היום זוהו מאות מינים, דבר המקשה מאוד על פיתוח חיסון.

גורם נוסף המקשה על המלחמה בנגיף, הוא קירבתו של המנגנון הגנטי של הנגיף למנגנון הגנטי של התא. הסכנה היא שכל פגיעה בנגיף תהרוס את המנגנון הגנטי של התא. קירבה זו מכריחה את החוקרים לחפש שיטות מדוייקות הרבה יותר מהמקובל למלחמה בנגיף.

ש: כיצד פוגע נגיף האיידס בגוף?

לנגיף האיידס שני סוגי פגיעות בגוף.

פגיעה מסוג אחד נובעת מהרס המערכת החיסונית של הגוף על ידי הנגיף. את הגוף תוקפים זיהומים שונים, שבדרך כלל מחוסלים על ידי מערכת החיסון ללא בעיות. זיהומים אלה כתוצאה מאיידס דומים לזיהומים התוקפים מושתלי מח עצמות, עד תחילת תפקוד מח העצמות החדש.

היום מוכח שגם נגיף האיידס עצמו פוגע במערכת העצבים של החולה, וגורם להפרעות מסוגים שונים.

למחלת האיידס אין סימנים מיוחדים, כך שבדיקת דם נשארת הדרך היחידה לאבחון המחלה

ש: מהם הסימנים המעידים כי אדם חולה באיידס?

הדרך היחידה לדעת בוודאות שאדם נושא את נגיף האיידס היא באמצעות בדיקת דם.

למחלת האיידס אין סימנים מיוחדים. חום ממושך, ירידה במשקל, שלשול כרוני ופטרת בשפתיים יכולים לנבוע מעשרות סוגי מחלות, במיוחד אצלנו בישראל. מכיוון שלאדם, שאינו שייך לקבוצות הסיכון, סיכוי אפסי להידבק במחלה, אין כל סיבה אפשרית לבהלה. בכל מקרה, ניתן להיבדק במרכזים הרפואיים ולקבל תשובה מוסמכת.

ש: מהן דרכי המעבר של נגיף האיידס מאדם לאדם?

נגיף האיידס קיים בעיקר בדם של החולה. עם זאת, הנגיף קיים גם במערכות אחרות כמו הזרע, הרוק והפרשות אבר המין של האשה, אם כי במערכות אלו כמותו קטנה ביותר. לכן, סיכויי העברה ממערכות גוף אלו קטנים, ודרושה כמות גדולה, או חשיפה חוזרת, על מנת להידבק.

מבחינה מעשית סיכויי ההעברה על ידי רוק או חלב-אם הם אפסיים, אפילו בנשיקה ממושכת של בני טיפש-עשרה. גם במגע מיני רגיל הסיכוי אינו גדול, ורק מגע מיני אינטנסיבי או אלים עם חולה יש בו יותר סיכון. עם השימוש בקונדום, הסיכוי פוחת עוד יותר והופך לזעיר.

אנחנו יכולים להבטיח מין בטוח לחלוטין, אך תימנעות ממגעים אקראיים רבים ושימוש בקונדום הופכים את המין להרבה יותר בטוח.

ש: מהן קבוצות הסיכון לחולי איידס?

קבוצות הסיכון העיקריות כוללות: הומוסקסואלים, מזריקי סמים, חולי המופיליה ועוברים של נשים שנפגעו מן הנגיף.

ההתנהלות התכופה של בני-זוג אצל ההומוסקסואלים שהיתה נהוגה בעבר, בעיקר בארה"ב, היוותה סיבה חשובה להתעוררות המחלה אצלם. גם רגישותה של רירית פי הטבעת ופצעים שנוצרו בה היו סיבה למעבר נוח יחסית לנגיף. עם שינוי הרגלי המין של הומוסקסואלים רבים, וכתוצאה מהסברה נאותה, פחתה עד מאד התפשטות המחלה בקבוצה זו. בהקשר זה הייתי רוצה לציין את ההומוסקסואלים בישראל, שגילו סולידריות עם החולים ונכונות להילחם במחלה. דבר זה עזר מאד למלחמה באיידס בישראל.

משתמשי הסמים בהזרקה תוך-ורידית הם קבוצה בעייתית ביותר, בין השאר עקב הקושי לאתר אותם ולפעול בקרב קבוצה זו. אין כוונה לתת לגיטימציה להזרקה, אולם חייבים למנוע את ההעברה במחטים נגועות. יש צורך ברור לצאת במערכת הסברה משולבת למלחמה בסמים ובאיידס.

חולי המופיליה קיבלו את הנגיף כתוצאה מתרומות דם נגועות שמקורן בארה"ב. היום כל מנות הדם נבדקות, ולכן אין סיכוי להידבקות עתידית בקבוצה זו.

אצל עוברים לאמהות חולות איידס סיכוי להעברה לעובר הוא גדול למדי. יש לציין כי ההעברה מתבצעת במשך ההריון ולא לאחריו.

אין כל סכנה ברחיצה בבריכה, בשימוש בשירותים ציבוריים או בכל פעולה יום-יומית רגילה. למי שאינו בקבוצות סיכון, סיכוי ההדבקה הוא אפסי.

ש: מה הסיכוי של אדם שאינו בקבוצות הסיכון לחלות באיידס?

כל מגע נורמלי ויום יומי עם הסביבה אין בו סכנה, וסיכוי ההידבקות הוא אפסי. אין כל סיכון ברחצה בבריכות שחיה, מיקוואות, מגע יד, נסיעה באוטובוס או שימוש באסלה ציבורית.

יתרה מכך: מחקרים שנעשו בבתים בהם חיו חולי איידס, אצל בני משפחה שקיימו קשר תכוף עם החולים, הראו שאיש מהם לא נידבק!! מדובר במחקרים שנמשכו שנים והקיפו מאות מקרים.

ש: מי יכול לגשת לבדיקה לגילוי האיידס ועד כמה היא אמינה?

כל אדם יכול לגשת לבדיקה לגילוי האיידס. הבדיקה נעשית חינם במרפאות המתאימות ברחבי הארץ. הבדיקה חשאית לחלוטין ואין כל סכנה שתוצאותיה תגענה לידי אנשים שאינם מוסמכים.

הבדיקה אמינה לחלוטין,

אם אתה חושש מאיידס אל תשמור את החששות בלבך!

משרד הבריאות מציע לך שבעה מרכזים רפואיים בהם תוכל להבדק בלי תשלום בסודיות מוחלטת ובקלות רבה:

ביה"ח איכילוב, תל אביב: (03)543-6354
ביה"ח ע"ש שיבא, תל השומר: (03)531-0500
ביה"ח בילינסון, פתח תקוה: (03)926-8402
ביה"ח קפלן, רחובות: (08)441-304
ביה"ח הדסה, ירושלים: (02)446-539/543
ביה"ח רמב"ם, חיפה: (04)533-111/281
ביה"ח סורוקה, באר שבע: (057)660-820

מידע נוסף ימסר לך ברצון במטה ההסברה לאיידס לשכת הדובר משרד הבריאות ת.ד. 1176 ירושלים 91010

לדעת כדי לחיות

לדעת כדי לחיות משרד הבריאות מטה ההסברה לאיידס

המלחמה באיידס

ובמקרה של תוצאה חיובית נעשות בדיקות חוזרות בדרכים שונות לחבטיח שלא נפלה כל טעות. משך הזמן המקסימלי להופעת נוגדנים הוא חצי שנה, כך שאם עבר פרק זמן זה מאז החשיפה לסיכון ואין נוגדנים – לא היתה הדבקה. מכיוון שכל מנות הדם בישראל נבדקות מאז אפריל 1986, הרי מי שחושש שנדבק בצורה זו יכול לקבל תשובה החלטית כיום.

ש: רבות מדובר על ההבדל בין נושא המחלה לחולה בה. מה ידוע על ההבדל כיום?

נֻשָׂא האיידס הוא אדם שהנגיף שוכן בדמו. משך הדגירה של הנגיף בדם עד להופעת המחלה הוא ממושך, ויש נְשָׂאים שבמשך עשר שנים לא היו לחולים. משך הדגירה משתנה מאדם לאדם ואין תשובה ודאית היום איזה אחוז מהנשאים יהפכו לחולים בסופו של דבר. נְשָׂא המחלה יכול לשאת את הנגיף שנים מבלי לדעת כלל שהוא בדמו, אך הוא יכול להעביר הלאה את המחלה כמו כל חולה. אין כל מניעה כי נְשָׂא איידס ימשיך בעבודתו היום יומית, אם אינה כרוכה בפעולות מסוימות, כעבודתו של רופא כירורג למשל. כמובן שעליו להקפיד על כללי זהירות בכל הנוגע ליחסי מין למשל, אולם אם הוא שומר על הכללים, נְשָׂא האיידס אינו מהווה סכנה לסביבתו.

כל אדם הרוצה בכך יכול להיבדק חינם ובצורה דיסקרטית במרפאות המיועדות לכך ברחבי הארץ. מומלץ בעיקר לנמצאים בקבוצות הסיכון.

ש: מה קורה היום בעולם בתחום פיתוח תרופה או חיסון נגד המחלה?

ברחבי העולם משקיעים היום מאות מליוני דולרים במלחמה באיידס בשתי חזיתות: תרופות וחיסון.

בתחום התרופות החישג המשמעותי ביותר היא תרופה בשם ז ‏/ ‏A, שפותחה בארה״ב ונמצאת בשימוש גם בישראל. תרופה זו משפרת את איכות חייו של החולה ועוזרת למערכת החיסון להתאושש (ברוב המקרים). התרופה אינה "מרפאת" את המחלה ויש לה תופעות לוואי. קיימות תרופות נוספות, ובכללן אלה שפותחו בישראל, אך הן עדיין בשלב נסיוני, ואין הן מתיימרות לרפא כליל את המחלה.

בתחום תרכיב החיסון עובדים החוקרים במיגוון דרכים, בין השאר בהנדסה גנטית, כדי לפתח חיסון יעיל. באופן אישי, אני מאמין שתוך חמש שנים יושגו הישגים לא מבוטלים בנושא.

אתה חייב זאת לילדך - עכשיו יותר מאי־פעם

לראשונה בישראל: קלטת וידאו

חינוך מיני לנוער

הוכן בשיתוף ובאישור משרד החינוך והתרבות והאגודה לתכנון המשפחה

צוות רפואי בכיר מסביר לבני נוער:
• סכנת האיידס • מחלות המין
• הגיינה • אמצעי מניעה.

המחיר לציבור — ‎65.-‎ ש״ח
המחיר לחברי קופ״ח "מכבי" - 40 ש״ח
המחיר כולל מע״מ ומשלוח בדואר ישיר לביתך

לכבוד ספרית הבריאות בוידאו ת.ד. 50370 ת״א 61500.
שלום רב,
אבקשך לשלוח לביתי קלטת וידאו "חינוך מיני לנוער",
שם משפחה ________ שם פרטי ________
ישוב ________ רחוב ________ מס׳ ____ מיקוד ____
מס׳ ת.ז ________ טלפון ________
לחבר קופ״ח "מכבי" - מס׳ חבר בקופה ________
רצ״ב המחאה לפקודת "ספרית הבריאות בוידאו" על סך של ______ ש״ח. המחיר כולל מע״מ ומשלוח.

ספרית הבריאות בוידאו
קופת־חולים "מכבי"

מידע כללי

מהו איידס?

האיידס היא מחלה מדבקת אשר נתגלתה לראשונה בארה״ב בשנת 1981. מאז ועד היום התפשטה המחלה למדינות נוספות והפכה למגיפה עולמית. היא מקיפה למעלה מ-100 מדינות אשר דיווחו כי בתחומן נתגלו חולי איידס.

האיידס (A.I.D.S. = Acquired Immune Deficiency Syndrome) או בעברית: "תסמונת הכשל החיסוני הנרכש" נגרם ע״י נגיף הפוגע במערכת החיסונית של גוף האדם. כתוצאה מכך מאבד הגוף את כושר ההתגוננות מפני זיהומים ומחלות.

כיצד נדבקים באיידס?

מחלה זו עוברת אך ורק מאדם נגוע לאדם בריא ב-4 הדרכים הבאות: (1) מגע מיני - וזוהי הדרך השכיחה ביותר, (2) שימוש במחטי מזרק משומשות, (3) מהאם לתינוק - במהלך ההריון או הלידה, (4) ע״י עירוי דם ומוצריו - בארץ סכנה זו אינה קיימת למעשה, היות וכל מנות הדם ומוצריו נבדקים לפני שנעשה בהם שימוש.

האם כל מגע מיני עלול להיות מדבק?

לא! רק מגע מיני עם אדם נגוע באיידס עלול להיות מסוכן. ככל שמספר השותפים ליחסי מין הוא רב יותר כך גם סכנת ההידבקות גבוהה יותר. סכנה זו מקיפה את כל צורות המגע המיני: גבר-אשה, גבר-גבר ואשה-אשה.

האם קיימת בישראל סכנת הידבקות מעירוי דם?

לא! כל מנות הדם בארץ עוברות תהליכי בדיקה. אם מתגלה מנת דם נגועה - היא מושמדת מיד.

האם השימוש בקונדום בעת קיום יחסי מין מפחית את סכנת ההידבקות באיידס?

כן! השימוש בקונדום בעת קיום המגע מהווה חיץ מפריד בין הפרשות המין של בני הזוג ולכן יש ביכולתו להפחית את הסכנה.

לדעת כדי לחיות

מידע נוסף תמצא בעלון הסברה על מחלת האיידס, שהוכן עבורך בידי מטה ההסברה לאיידס של משרד הבריאות.
לקבלת העלון פנה ללשכת דובר משרד הבריאות, ת.ד. 1176 ירושלים 91010

לדעת כדי לחיות — משרד הבריאות — מטה ההסברה לאיידס

המלחמה באיידס

הוועד למלחמה באיידס

מפעיל כשירות לציבור:

קו-פתוח למידע

בכל יום ב' בשעות 23.00-19.30, ישיב צוות מתנדבים מומחים, לשאלות הציבור. טל: 03-290101, 03-203121. בשאר ימות השבוע במשך 24 שעות ביממה, ניתן לקבל מידע על אמצעי התגוננות מפני המחלה, באמצעות הודעה מוקלטת בשפות עברית, אנגלית וערבית.

מרכז לבדיקות אנונימיות

פועל בכל יום ד' בשעות 19.00-17.00, ברח' יסוד המעלה 61 ת"א, ליד התחנה המרכזית.

קבוצות מתנדבים

לטיפול ותמיכה נפשית וסיעודית בנשאים, בחולים ובבני משפחותיהם, בבית ובבית החולים.

סדנא קבוצתית

לתמיכה וללִיבון בעיות משותפות לנשאים להורי חולים ולהורי אנשים שנפטרו מאיידס. פגישות שבועיות, הנערכות בדיסקרטיות מוחלטת ובהדרכת פסיכולוג ועובד סוציאלי.

להצטרפות לסדנא, לקבלת פרטים נוספים או לקבלת חומר כתוב על איידס,
נא לפנות בכתב אל: ת.ד. 33602 ת"א 61336

מין בטוח · ביטוח חיים

ש: מה מצבה של ישראל בנושא התפשטות האיידס בהשוואה לשאר ארצות העולם?

באופן יחסי לארצות אחרות, מספר חולי האיידס בישראל אינו גדול. עד היום דווח בישראל על 42 חולי איידס, מהם נפטרו שלושים. מצבנו טוב מאד יחסית לארה"ב למשל, בה 40,000 חולים מדווחים!! משרד הבריאות נוקט בפעולות שונות כדי להילחם במגיפת האיידס: קבוצות הסיכון השונות מקבלות סיוע והדרכה. חולים נמצאים במעקב. המשרד מסייע בהבאת תרופות ארצה. בדיקות למניעת מעבר המחלה בעירויי דם ולאיתור חולים נעשות ללא כל הגבלה. בקשר להסברה: יש היום מודעות רבה לחשיבותה של הסברה נכונה במלחמה באיידס, החל מחינוך למין בריא, דרך הסברה לצוותים רפואיים, ועד עידוד השימוש בקונדום. בכל הנוגע לאיידס – הסברה יעילה יכולה להקטין בהרבה חששות בלתי מוצדקים מחד גיסא ואת התפשטות המחלה מאידך גיסא. ידיעת העובדות תועיל לכולנו ותעזור לנו להמשיך ולחיות גם בעולם המשתנה עם הנגיף.

לא להאשים את הקורבן

"במדינות רבות בעולם יש ניסיון להאשים את הקורבנות, קרי חולי האיידס, בהתפשטות המחלה", קובעת איריס קלקא מהמחלקה לחינוך לבריאות במשרד הבריאות. "גופים דתיים ואחרים מנסים להשתמש במחלה לצרכיהם, למשל כסמל נגד מתירנות מינית או יחסים הומוסקסואלים. חשוב לזכור שהחולים הם הקורבנות העיקריים של המחלה, ושכל אדם יכול לשמור על אמצעי הזהירות ולא להידבק".

מחלת האיידס משפיעה על כל אורחות החיים. גם על השפה. במקום "מתירנות מינית" מדברים על "הפקרות מינית". משתמשים בביטוי "יש לו איידס" במקום "הוא חולה באיידס". המין החופשי, שסימל את החופש והקידמה בשנות השישים, הפך לגורם מאיים על שלום הציבור. השמרנות חוזרת לעולם המערבי, ומה שלא עשו אנשי דת, מטיפים ודרשנים, עשה כמעט בן לילה, נגיף קטן אחד.

מנכ"ל משרד החינוך שלח לבתי הספר תדריך לתלמידים למניעת התפשטות האיידס

ערב יציאת תלמידי התיכון לחופשת הקיץ, שלח מנכ"ל החינוך והתרבות לבתי הספר הנחיות כיצד למנוע את התפשטות מחלת האיידס. המשרד החליט לשלוח את התדריך משום שלדעתו התלמידים חייבים לדעת את העובדות הנכונות על איידס וזאת כדי להפריך את הבדיות שנפוצו סביב המחלה, להפחית את חרדות התלמידים ולהבטיח את הזהירות הדרושה למניעת הידבקות המחלה.

ד"ר שמשון שושני

משרד החינוך ממליץ להדריך את התלמידים להימנע מלחלות באיידס בשלוש דרכים:

★ כל מי שמקיים יחסי מין מומלץ שימנע מיחסים עם מי שההיסטוריה הרפואית שלו או שלה ומצבם הבריאותי אינם ידועים. כן יגביל את מספר הפרטנרים המיניים וימנע ממגעים מיניים עם קבוצות הסיכון.

★ השימוש בקונדום מצמצם את החדבקה כי הוא מקטין את המגע עם הזרע והפרשות אבר המין הנשי. הסיכון להעברת המחלה מגבר לאשה גדול יותר מהסיכון להעברה מאשה לגבר – אך שתי האפשרויות קיימות.

★ נרקומנים המשתמשים בהזרקה ינסו לפנות לגמילה. היוני שידעו שמחטים שאינן נקיות או מועברות מאחד לשני עלולות להעביר את הנגיף.

משרד החינוך מסר לבתי הספר רשימה של שבעה מרכזים רפואיים ברחבי הארץ, מטעם משרד הבריאות, שבהם ניתן לקבל ייעוץ ומידע נוספים. המרכזים הם בבתי החולים סורוקה בבאר שבע, הדסה עין כרם בירושלים, איכילוב בתל אביב, תל השומר, קפלן ברחובות, בלינסון בפתח תקוה ורמב"ם בחיפה.

(נמסר על ידי לשכת דובר משרד החינוך והתרבות).

המלחמה באיידס

עריכה: שושי שמיר   מערכת: ברק ליבאי
עריכה גרפית: חלי מימון   ביצוע גרפי: יהודית המט
ניהול הפקה: רויטל הכט   שיווק: ערן אלוני
הפקה: ארטל חוברות מיוחדות ב"מעריב" גאולה 38, ת"א טל. 03-662885/6/7

מוגש ע"י ארטל, חוברות מיוחדות ב"מעריב" - טל: 03-664194

מבצע עובד מצטיין בתיירות לשנת 1987

העובד המצטיין לאזור הצפון

מלון רוזנבלט
מברך את כל עובדיו ואורחיו בברכת חג שמח
לעובד המצטיין של שנת 1987
סטריאשוילי שלום
כה לחיו
מלון רוזנבלט — נהריה
רח' ויצמן 59, טל' 04-921687
ותודה עוד מספר מקומות לסוכרות — מצפים לראותכם

מלון נוף הגליל
מברך את
חלחל מרואן
לקבלת התואר העובד המצטיין של שנת 1987
עלה והצלח
מלון נוף הגליל

העובד המצטיין לאזור י-ם

מלון סונסטה ירושלים
לפארוק שחאדה
גונדור חוה
נאוטי אווה
אתכם לאורך כל הדרך
כה לחיו
מההנהלה והצוות

מלון מוריה ירושלים
מברך את עובדיו המצטיינים
עובד מצטיין ארצי:
מר **דונלד קריי** - מחלקת קבלה
עובד מצטיין באזור ירושלים:
גברת **עדינה חדד** – מחלקת משק
מר **יצחק סאפחי** - מחלקת אריזה
עלו והצליחו
מלון מוריה
רח' קרן היסוד 39, ירושלים
טל' 02-232232

יוד-רנט בע"מ
חברה להשכרת רכב
נאה בוכיית
ראודור רוזנר
כעובד מצטיין בתיירות ל-1987
ברכות
להמשך שירות טוב בחברתנו
עלה והצלח
יור-רנט השכרת רכב
רח' סוקל פינס 5 ירושלים, טל' 02-383903, 383741

העובד המצטיין לאזור ת"א והמרכז

הנהלת מלון דן פנורמה ועובדיה
מברכים את
גבארה עבד אל חלים
מסעוד ניזרי
ואבי אלון
על היבחרם לעובדים מצטיינים לשנת 1987
כה לחיו

מלון אימפריאל
מברך את
אילנה אריאלי
עלי והצליחי עם קבלת התואר העובדת המצטיינת של השנה
מלון אימפריאל
רח' הירקון 66, תל-אביב, טל' 657001

הנהלת מלון טל והעובדים
מברכים את
יהודה בן חמו
וענת הוכמן
על זכייתם בתואר העובד המצטיין 1987
כה לחיו

מלון בלו-ביי נתניה
מברך את
שושנה חי
על זכייתה בתואר העובד המצטיין של שנת 1987
ומאחלים המשך עבודה פוריה במלון

הנהלת מלון דן אכדיה ועובדיה
מברכים את
שלבי גיארו
שושנת שרעבי
וסמר עבדול
על היבחרם לעובד מצטיין 1987
והמשך עבודה פורייה

Hertz

לסיגל שפילר
ברכותינו הנאמנות

העובד המצטיין לאזור הדרום

למנחם רוזן
ברכותינו הנאמנות
מצוות העובדים "כל העולם בכף ידנו"
נגב טורס
מסל' רסקו 114, באר-שבע

ליהודית סלמה
CLUB IN.
שפע ברכות ואיחולים
לרגל בחירתך לעובדת המצטיינת
מההנהלה וצוות העובדים
מלון קלאב-אין אילת

למוזס סילביה
ברכות לרגל הזכיה בתואר העובדת המצטיינת בתיירות
צוות רביב וההנהלה
טיולי רביב
הרצל 60, באר-שבע, טל' 057-38687

לקלוט יצחק
ולמשרד הנסיעות
"ניר אשקלון"
ברכות לביות לקבלת תואר
עובד מצטיין ארצי בתיירות לשנת 1987
ע"י משרד התיירות
מאחלים:
מירה ואיציק ניר
ראשל"צ

מוגש ע"י ארטל, חוברות מיוחדות ב"מעריב" - טל: 03-664194

"ואלט פארקינג". מקצוע מוכר היטב בארה"ב ואירופה, עכשיו גם בישראל: הנח לאחרים להחנות את רכבך. שהם ישברו את הראש עם שעות־לחץ, סנדלים וחניונים מלאים. אפשר להזמין בתוספת לקייטרינג במסיבות.

חניה נעימה, המפתחות בפנים

באירופה וארה"ב כבר הפסיקו מזמן להתרגש מ"ואלט פארקינג" (valet parking). בכניסה לכל מלון או סתם אולם־אירועים שמכבד את עצמו, ניצב צעיר שמבקש בנימוס: "דָה קִיס פְּלִיז, סר". והסר, ביד בטוחה, מוסר לצעיר המצוחצח, הלבוש בטוקסידו מהודר ונעלי לק מבריקות, את מפתחות המכונית, וחושב לעצמו בסיפוק: שהנער ישבור את הראש בקשר למציאת מקום חניה, אני אורח פהו וזה בדיוק מה שהנער יעשה: יחנה עבורך את המכונית, ויביא לך אותה לפתח הבית/המלון בתום האירוע.

בארץ, הנושא עדיין בחיתוליו. נכון לעכשיו, פועלות בישראל שתי חברות העוסקות בהחניית מכוניות: "תל־אביב ואלט פארקינג" ו"איב, שרותי חניה". זכות הראשונים שמורה ל"ואלט פארקינג". החברה של איב מצויה בבעלותו של מסעדן, שזכה לפני כמה חודשים להנות משירותיהם של הראשונים, ראה כי טוב – והחליט להכנס אף הוא בדלת האחורית של עסקי המכוניות.

זיו ספקטור, 28, מנהל מזה כחצי שנה את חברת "ואלט פארקינג". הוא חש שעלה על דרך המלך בעולם העסקים הישראלי, שאינו מאיר פנים לצעירים חדשים בשטח: "אנחנו בשטח כבר חצי שנה, ומקבלים הזמנות בסדר גודל מפתיע ביחס לתקופה בה אנו קיימים ולמנטליות הקיימת בארץ לגבי הנושא", הוא אומר. "אבל לכל חברה דרושה תקופת הרצה מסויימת. אני מאמין שבעוד כמה חודשים, בתום תקופת החימום שלנו, יכירו אותנו יותר, ונתחיל לעבוד בגדול באמת".

הרעיון להכניס ניחוח מערבי לעסקי החניה בארץ התבשל אצל ספקטור כששהה לפני כשנה בלוס־אנג'לס. אחת החברות הגדולות בארה"ב, z.i. vallet, הממוקמת בבברלי־הילס, שייכת ליורד ישראלי ותיק, שמעסיק בה יהודים וישראלים רבים. ספקטור, בניסיון להשלים את הגרעון הכספי שגרם הטיול, מצא עצמו עובד מדי פעם בחברה, בין יתר העבודות שלקח על עצמו (כגון מיזוג אוויר והתקנת דודי שמש). במקביל לעבודה בחברה, למד ספקטור את הנושא לעומק, על כל הבעיות והתקלות העלולות לצוץ בזמן העבודה.

כשהגיע לארץ והחליט ליישם כאן את הרעיון, פנה זיו לחברות הביטוח על מנת להבטיח שכל מכונית, מרגע שתצא מידי בעליה לידי האיש המתנה אותה, תבוטח ביטוח מלא על כל נזק אפשרי. "התגובה הראשונה של חברות הביטוח הייתה – 'זה בלתי אפשרי, אין דבר כזה'", מספר ספקטור. "הם חשבו שאני משוגע, שנפלתי מהשמים. הייתי צריך להביא הוכחות מחו"ל, להוכיח ששם העסק הזה פועל. בסופו של דבר, בנו את תנאי הביטוח על פי הדוגמאות שהבאתי מארה"ב".

זיו מוצא עצמו נאבק ללא הרף בדימוי המקומי, לפיו התניית־רכב בידי "ואלט" שכזה היא עניין לעשירים מנקרי־עיניים בלבד. "כשחוגגים אירוע גדול, תוספת המחיר לשירות כזה היא ממש אפסית. אדם החוגג חגיגה גדולה, מזמין קייטרינג ודיסק־ג'וקי או להקה, התחשיב שלו לגבי כל אורח נע בין 20 ל־30 דולר. מחיר השירות שלנו במקרה כזה הוא בערך 10 אחוז מסכום זה – ומדובר בשירות שכמעט כל משפחה מתארחת נהנית ממנו. יש אורחים בדיאטה ואורחים שאינם אוהבים מוסיקה, אך את השירות שלנו כולם אוהבים. עושה להם טוב על הלב, יש להם נושא לשיחה במשך הערב. פינוק שנעים לפתוח בו את הערב.

"איש־עסקים מפורסם חיתן לא־מזמן את בתו, באנו והצענו לו את שירותנו. הוא אמר שהוא שמע עלינו טובות, אך הוא העדיף לארגן את החניית־הכניסה לבדו. בסופו של דבר הוא שכר חבורת אנשי־אבטחה שתעשה את העבודה. הוא שילם יותר, קיבל אולי יותר אבטחה – אך לא את השירות שאנו היינו נותנים לו. החניית מכוניות דורשת התמחות בנושא. הסוד המקצועי הוא לדעת להחנות את המכונית כך ששום רכב לא יילך לאיבוד, שהמכונית תהיה בטווח סביר".

זיו בונה כל ארוע כמבצע צבאי מורכב. כמה ימים לפני יום האירוע הוא יוצא לסיור "הכרת השטח" ול"בדיקת התנאים הטופוגרפיים" באיזור: דרכי גישה, שעות לחץ ובדיקת אירועים נוספים במקום. "צריך לתאם לוח זמנים מדויק עם החניונים באיזור, לערוך תחשיבי מקומות, כדי שלא יהיה מצב בו כל האורחים יגיעו בערך באותו הזמן ואנחנו נרים ידיים ונגיד 'מצטערים, אין לנו עכשיו אנשים, אין לנו עכשיו מקום'. כל דבר קטן כזה יכול לקלקל אירוע. צריך לקחת בחשבון שפע של נתונים. למשל את העובדה שביום חמישי בלילה אפשר לנסוע בתוך תל־אביב רק במהירויות קטנות, העיר מפוקקת לגמרי באזורים מסויימים, מרחקים שעושים בתנאים ומקומות אחרים בחצי דקה נמשכים כאן רבע־שעה ויותר. צריך לעשות את כל התחשיבים הקטנים – אחרת האירוע אבוד". הסודות הקטנים של אנשי המקצוע הם תוצאה של נסיון, אין עקיפות וקיצורים, פשוט משתפרים עם הזמן. כמו יין.

ישנם מיקרים בהם זיו מוותר מראש על נתינת שירות במקום מסויים, אם מתברר לו שאין אפשרות ל"ואלט פארקינג" מקצועי בגלל התנאים במקום. "אולמי שמחות מסויימים, במרכז העיר, ביקשו להעסיק אותנו על בסיס קבוע. בדקנו את השטח וראינו שאין אפשרות לתת שם שירות מקצועי – והחלטנו לסרב". מדובר בשירותים העשויים להיות לא רק נעימים – אלא חסכוניים: "באירוע גדול, החניון הצמוד למלון או למקום האירוע עשוי להתמלא במהירות, והאורחים המגיעים מאוחר יותר יחנו במרחק – ויסתכנו בגרירה או סינדול. כשאנו מטפלים בחניה, זה לא יקרה. האורח מגיע עד סף הבית בו מתקיים האירוע, מכאן המכונית ברשותנו ואנו נדאג לה".

כיום, מרבית האירועים בהם מועסקת החברה מתקיימים בבתי המלון הגדולים של תל־אביב, ובמסיבות פרטיות באיזורי־יוקרה, כמו הרצליה פיתוח, סביון, כפר שמריהו.

המועסקים בחברה הם כולם סטודנטים, שהמבוגר בהם חגג את יום הולדתו ה־29. נשים לא עובדות בחברה. "ציפינו שבישראל גברים לא יפקידו ברצון את מפתחות מכוניתם בידי נשים", מסביר זיו.

מה הם הדרישות מהעובדים? "הסטודנטים העובדים אצלנו עוברים מבחן נהיגה ובירור פרטים אישיים. להחנות מכונית זה לא רק עניין של לדעת לנהוג – אלא שאלה של אמינות, של לא להעלים תקלות. היה מקרה בו עובד שלנו שרט מכונית. סיפרנו את זה לבעלים מיד כשהוא יצא מהאירוע, למרות שאפשר היה להעלים את העובדה ולצאת בלי נזק כספי. בעל המכונית העריך את גילוי־הלב, ולא כעס. במיקרה אחר, ננעלו המפתחות בטעות בתוך המכונית. הזמנו לבעל המכונית, שמיהר להצגה, מונית על חשבוננו. עד תום ההצגה דאגנו לפתוח את דלתות המכונית, בעזרת אדם שמלאכתו בכך. הוצאות כאלה הן, מובן מאליו, על חשבוננו".

"ואלט פארקינג" – עדיין עסק בחיתוליו, אבל מתקבל הרושם שיש לו סיכויי הצלחה בארץ. הישראלים לא אוהבים להתאמץ, שווה לשלם אם מישהו יכול לעשות בשבילך את העבודה הקשה או הטורדנית.

עמיר חדד ■

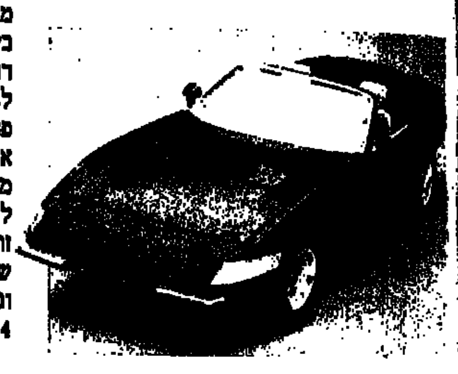

"פייטונה ספיידר", משתתפת של־קבע בתוכנית. מחירה של מכונית "אמיתית" זו בשוק – כ־100 אלף דולאר. מחיר הדגם להרכבה עצמית – הרבה פחות...קצת קשה להבין איך שוטר שכיר מפלורידה יכול להרשות לעצמו מכונית כזאת, אך זו מהשאלות שלא שואלים. פשוט מתבוננים ונהנים. גודל הדגם – 1/24 מהגודל המקורי.

סוני קרוקט וריקרדו טאבס בעבודה. לאקדחים ולאלות אין הם נזקקים לעיתים מזומנות מדי, הם מעדיפים את השימוש בעורמה נעוה. גם הסיגריה הרחופה באפו של דון ג'ונסון אינה פריט קבוע בתוכנית...

סוני קרוקט וריקרדו טאבס משגעים את הפושעים של פלורידה – ואת צופי סידרת הטלוויזיה "מיאמי, מחלק המוסר". הם עושים זאת עם המון קסם אישי, אומץ, ערמומיות ושיתוף־פעולה המבוסס על ידידות אמיצה. כדי־פעם הם משתמשים בנשק חם, אך לא לעיתים קרובות מדי – הם מעדיפים להפעיל את ראשם, ואת כלי־הרכב המיוחדים שלהם.

כשיצרו מפיקי הסידרה את "מיאמי, מחלק מוסר", הם הקדישו תשומת־לב רבה לכלי הרכב של הגיבורים, כשם שהקדישו תשומת־לב רבה לפריטי הלבוש, לנשים, לנופים, להכל. היאכטה של קרוקט והמכוניות של שני הבלשים הולמים היטב את האופי הזוהר של הסידרה כולה: כאן אין מדובר באיזה צמד בלשים ניו־יורקי הנאלץ לחתום על ערימת מסמכים כדי להשיג איזו גרוטאה ישנה על ארבעה גלגלים משומשים. אצל קרוקט וטאבס, לברק הניקלים במכוניות חשיבות לא־פחותה מברק רשפי־היריות.

התוכנית זכתה להצלחה מיידית. לא עבר זמן רב – וחברת "מונוגרם", המתמחה בדגמים מיניאטוריים של פריטים גדולים, ממכוניות ואופנועים ועד למפלצת ואניות, יצאה עם סידרת־הייצור "מיאמי, מחלק מוסר", לאחר שהגיעה להסכם־זכויות עם חברת "יוניברסל", המפיקה את הסידרה. וכך ניתן לרכוש בארה"ב, להרכבה עצמית, את דגמי המכוניות וכלי־השיט של גיבורי הסידרה. הריהם לפניכם.

אריה רייכמן ■

הולכים על "מיאמי" בקטן

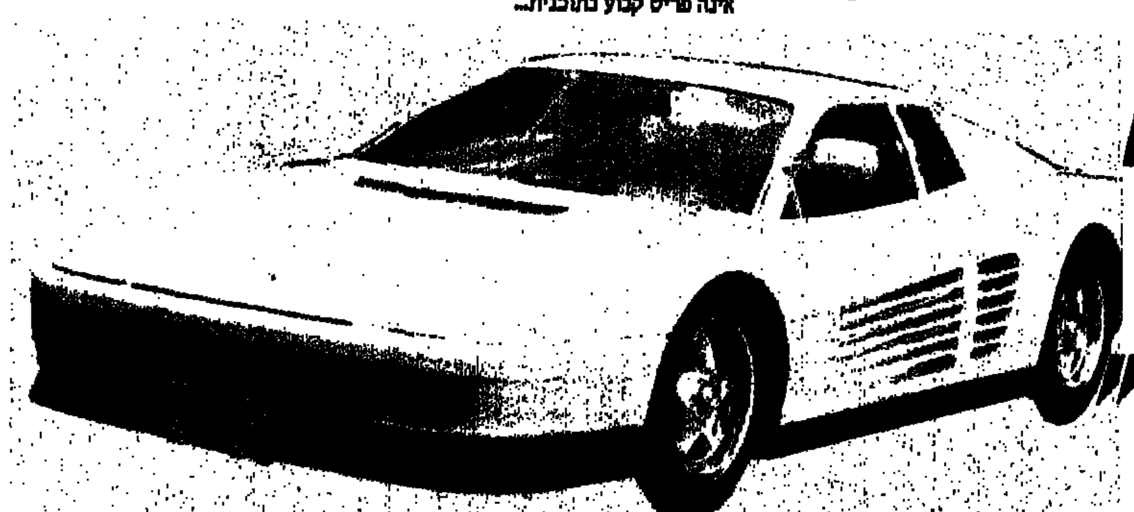

"פרארי טסטרוסה", המכונית החביבה על הבלש סוני קרוקט. "טסטרוסה", אומרת להורות [illegible] בארה"ב כידוע, ניתן לרכוש [illegible]. [illegible] – מכונית בעלת 12 צילינדרים [illegible]. גם כאן, הדגם הוא ביחס של 1/24 לגודל המכונית המקורית.

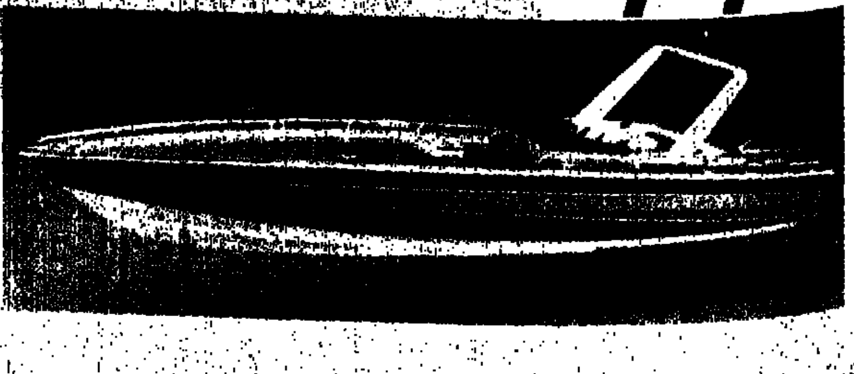

בעברית נקרא לזה יאכטה. באנגלית, השם הוא "פאואר בוט", סירת־כוח. וזוהי היאכטה המפורסמת של סוני קרוקט, המקום בו הוא גר, עורך את המסיבות ומנהל את קרוקודיל־השעשועים שלו. במקור, אורכה של היאכטה מתוצרת "סקאראב" הוא כ־11 מטרים, אורך הדגם של חברת "מונוגראם" הוא כ־30 סנטימטרים, כולל כל הפרטים הקטנים.

גלגלי חו"ל

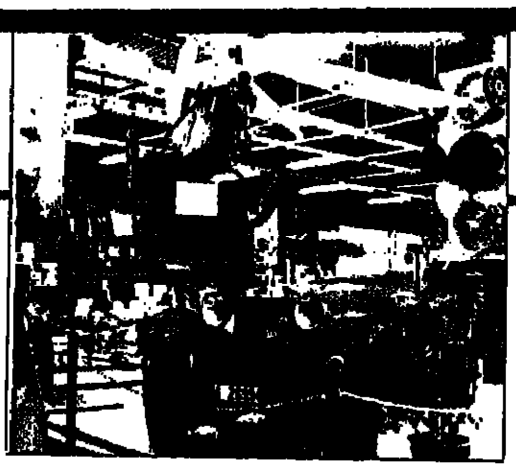

בתצלומים: ממוצגי המוזיאון. מה שנוסע, טס וצולל.

מכוניות במוזיאון

במקומות רבים בעולם יש מוזיאונים של מכוניות ואופנועים. אחד מקוראי "גבר לעניין", מבאר־שבע, שלח לנו פרטים על אחד מהם.

רבים מהמבקרים בגרמניה מגיעים למוזיאון הלאומי לנודע "המוזיאון הגרמני", השוכן במינכן. בצלו של הענק המוזיאוני התארגן בצנעה בעשור האחרון מה שהתחיל כמועדון, למאות חובבים ובעלי מכוניות ואופנועים ישנים בדרום גרמניה. המקום התפתח למוזיאון לאומי, שנחנך במאי 1981, בעיר Sinshcim, לא רחוק מהיידלברג.

Auto+Technik Museum זכה כבר להכרה בינלאומית, בגלל הערך ההיסטורי והטכנולוגי הרב של המוצגים.

כ–1,000 מוצגים המפוזרים בשני אגפים עיקריים, המחולקים לשמונה מדורי־מישנה. 20,000 מ"ר תצוגה תחת גג ועוד 20,000 מ"ר למוצגי־חוץ. כל התפתחות הרכב הממונע.

באגף לטכנולוגיה אזרחית מוצגות כ–300 כלי רכב, עוד מלפני תחילת המאה ועד שנות ה–70'. בהם, פריטים נדירים ביותר, 40 מכוניות מירוץ, 150 טרקטורים, מכונות קיטור, מחרשות, 15 קטרים, 80 אופנועים ועוד. אוסף מכוניות "בוגאטי" הוא הגדול באירופה. חלק מהמוצגים ניתן להפעלה על־ידי המבקרים.

באגף הצבאי יש תצוגה מרשימה של ציוד לחימה ששימש במלחמת העולם השניה את הצבאות של ארה"ב, בריטניה וגרמניה הנאצית. בין המוצגים: שתי "צוללות־כיס", טנקים, מטוסים, ארטילריה נבחרת ומתנייעת ועוד.

איך מגיעים: את המוזיאון רואים מהאוטוסטראדה ("אוטובאהן") A-6, בין היילברון ומאנהיים, כשהיהתצי נסיעה נוחה מפרנקפורט או כשעה משטוטגארט.

המוזיאון פתוח כל ימות השבוע, לרבות חגים, מ–9 בבוקר עד 6 בערב. כרטיס כניסה משולב לשני האגפים עולה 13 מארק, החנייה חינם. במקום יש מסעדה גדולה, קפיטריה הצופה על התצוגה וחנות מזכרות שבה נמכרים גם מודלים של המכוניות המוצגות.

חוויה מרתקת לכל חובבים רכב, תעופה וציוד צבאי.

אריה לוינשטיין

ברכות לנטפים לזכיה בפרס קפלן

1987

ב–1964 הוקמה "נטפים" בקיבוץ חצרים, כדי לענות על צרכי החקלאים בערבה, ולייצר ציוד השקייה־בטפטוף בהיקף מסחרי. מה שהחל בשנת 1962 כסדרה של ניסויים, הפך עד מהרה לתפיסה חקלאית חדשנית, ששינתה את פני החקלאות בישראל ובעולם כולו. כיום שייכת "נטפים" לשלושה קיבוצים – חצרים, מגל ויפתח, וחיצואה שלה חובק עולם. על הישגים אלה זכתה "נטפים" בפרס קפלן.

נטפים
מוצרי השקיה וני־בטוף
חצרים • מגל • יפתח

לנטפים
שפע ברכות ואיחולים לבביים
מאחלים סוכנות נסיעות ענת־טורס

לנטפים
ברכות להמשך הדדי
תוך שיתוף פעולה פורה

לנטפים

לנטפים
המשך תנופה ופיתוח

העסק הנבחר 1987

"אילן" – זגגות רכב בע"מ
תל־אביב, רחוב ישראל בק 5, טל. 03־338231
מודים לכל מברכינו

לאילן זגגות רכב בע"מ
אתכם להמשך מוצלח
מאחל: ת.ג.ל.
תעשיות גומי לישראל
אזור גמיד – נתניה

לאילן זגגות רכב בע"מ
שפע ברכות ואיחולים לבביים
"אורן" קיבוץ פלמ"ח צובה
יצרני שמשות ביטחון לרכב

לאילן זגגות רכב בע"מ
לקוחנו המסור והוותיק
ברכות לזכייתך בתואר העסק הנבחר 87 ולהמשך שיתוף פעולה
מאחל: בית פניציה

לאילן זגגות רכב בע"מ
עלו והצליחו
מוסך ימית בע"מ
שרות מוסמך למכוניות פיג'ו
רח' ישראל בק 10 ת"א, טל. 03־330331

לאילן זגגות רכב בע"מ
איחולי שגשוג והצלחה
ארדט
חברה לביטוח בע"מ
מיוצגת ע"י גדעון גורן
סוכנות לביטוח
שד' רוטשילד 60 ת"א, טל. 2/(03)621

לאילן זגגות רכב בע"מ
שפע ברכות
ואיחולים לבביים
מאחל: אליעזר אלדר
"אוטו גלס"
זכוכיות למכוניות
זכוכית בטון עגולות ורגילות
לכל סוגי המכוניות
רח' המסגר 74 תל־אביב
טל. 339497, 03־330408

לאילן זגגות רכב בע"מ
שפע ברכות ואיחולים
דוד לובינסקי בע"מ
★ תל־אביב, שונצינו 16, טל. (03)333214
★ בני ברק, ז'בוטינסקי, השומר 101, טל. (03)7350755
★ ירושלים, המלך דוד 24, טל. (02)224467-8-9

עברנו
סופר קור שושני
שרותי קירור חשמלי, מסחרי וחדרי קירור
מודים מקרב לב למברכים
רח' האומן 25 תלפיות, טל' 02722116, 02-663563

לסופר קור שושני
עלו חזקו ושגשגו במקומכם החדש
מאחלים: מסעדת אבו־סיף
שער יפו העיר העתיקה
ירושלים, 02־286812

לסופר קור שושני
עלו חזקו ושגשגו במקומכם החדש
מברך: פנחס כהן
יצור מעבים ומאיידים
לקירור ומיזוג אויר
02717978

לסופר קור שושני
כה לחי !
המברכים: כל־בו דגים
02־221641

לסופר קור שושני
חתימה טובה
מברך: יגאל כהן

לסופר קור שושני
אתכם להמשך מוצלח

לסופר קור שושני

לסופר קור שושני

לסופר קור שושני

לסופר קור שושני

ת ש ב ץ   ל ע נ י י ן

הפתרונות צריכים להגיע עד יום רביעי 7 באוקטובר, עם ציון מספר התשבץ על המעטפה, אל:
"תשבץ גבר לעניין" "מעריב", ת.ד. 20010, תל־אביב 61200.
הפתרונות יתפרסמו בעוד שבועיים. בין הפותרים נכונה יוגרלו:
5 תקליטים מתנת "הד־ארצי" ו־2 ספרים מתנת "ספרית מעריב".

תשבץ מספר 46

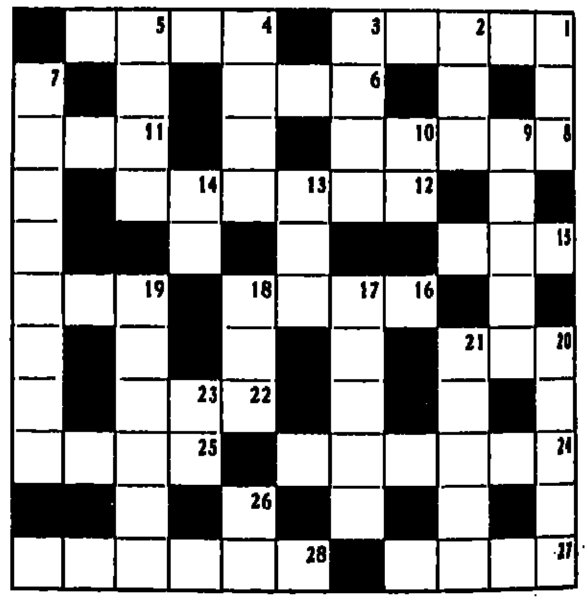

מאוזן:
1) די; 4) טבעת, עגול של מתכת; 6) בעל חיים שוכן מדבר ובעל קרניים ארוכות; 8) "כרם היה לידידי בקרן ...." (ישעיהו); 11) עיף; 12) ערב רב, המון; 15) מומחה בקליעה למטרה; 16) מעשה כשפים; 19) חתיכה; 20) ספר; 22) כנוי לאדם נבער מדעת, שוטה; 24) צמח בר קטן ממשפחת הרקפתיים; 25) טרקלין; 27) חפירה באדמה המשמשת להעברת מים ממקום למקום; 28) שיטת מעלות כמרחום הנהוגה באנגליה ובארה"ב.

מאונך:
1) נמצא על שמשת המכונית; 2) רוכב על סוס; 3) פטיש כבד; 4) מנביאי ישראל; 5) אסיף פירות מן העץ; 7) קיבוץ בעמק בית שאן, נוסד ב־1937; 9) אחד ממיני הקוצים הנזכרים במקרא; 10) מקום אחר (ר"ת); 13) גמול, שכר; 14) מילת קריאה לצער; 17) חצר מוקפת גדר; 18) נתך, תערובת של מתכות שהותכו יחד; 19) דג בעל גוף מאורך וצבע כחלחל. נזכר בתלמוד; 20) גב, גומה באדמה בה נקוים מי הגשמים; 21) גריסי חיטה (עברית); 23) מילת שלילה; 26) שרה פתות.

אהרן כהן

פתרון תשבץ מס' 44

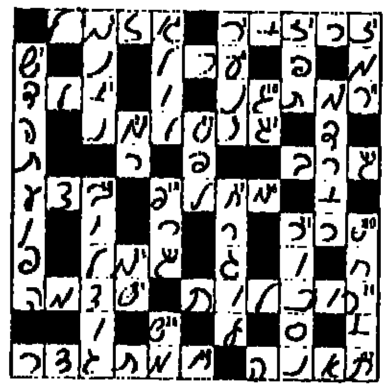

זכו בפרסים: מירי סלע, קיבוץ גבע; גבריאל הולצר, אשדוד; נדלר יוסי, כ"ס; פז עמנואל, חדרה; קלריס חוה, רחובות; שושנה אסתר, ר"ג; יעקב בצלאל, כ"ס.

פרס קפלן

מפעלי בניה והנדסה 1987 בע"מ
תל אביב 83-567, נליקסון 10. טל. 03-28095
1987

לרמיד
ברכות והערכה
לפועלכם — הישגכם
מאחלים:
מפיצי סרטים
שבעה כוכבים בע"מ
ומשפחת שובס

לרמיד
המשיכו להעפיל
מעלה בהצלחה
מאחלים:
הולצמן לוי רפאלי
בניה מתקדמת, שיווק ויישומים, מחיצות גבס, תיקרות אקוסטיות, בידוד וציפויים
טלפון 784410

לחברת רמיד
ולמר מישורי מנחם
כח לחי!
מאחלים:
ת.ג.י.י. בע"מ

לרמיד
המשך תנופה ופיתוח
מאחל:
פיבלביץ שלום

ד י מ ו י ו ת

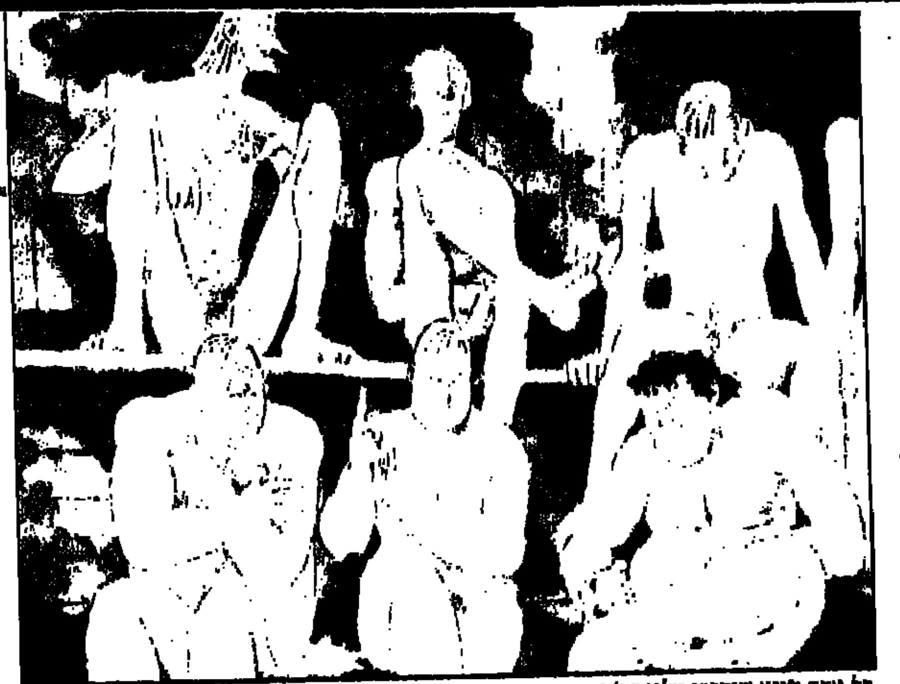

כל אחד שונא שידברו עליו רעות. אבל לעמי הצפון יש בהחלט גם ביקורת עצמית. השוודים רואים את עצמם בסאונה, ורדודים ומרוצים מעצמם. הדני רואה את עצמו ישנוני, נפוח מבירה.

כון שהם חיים בשלום ובשכנות טובה והמלחמות היחידות המתנהלות ביניהם הן בכדורגל. אך לטעמם של השוודים, הגבר הדני הממוצע הוא מכופתר, עצבני, מופנם, חיוור ומשעמם עד מוות. הגבר הנורווגי הממוצע – בעיני הדנים והשוודים – הוא יצור מוזר, נודניק, הדובר בעגה מצחיקה המקשה לקבל את דבריו ברצינות.

ואיך הנורווגי מדמיין את אחיו הדני? הוא ישיב כי הדני הוא טיפוס בעל פנים תפוחות ולחיים ארומות משיכר, אדם לא־יתרבותי, התנהגותו זולה. משום מה מדמיין הנורווגי את הדני כאדם עם סיגר ניצחי בפה.

לשכניה, בלי שנתבקשה לכך. גם הדנים מתקנאים בשוודיה בשל עצמאותה הכלכלית. דנמרק כבולה לשוק המשותף ונורווגיה למדינות אופ"ק, שתיהן קשורות לנאט"ו.

ואין מדובר רק במישאלים. פילוסוף דני שהתגורר שנים רבות בשוודיה טוען כי תושביה סובלים מתסביך גדלות והוא מכנה אותם מגאלומנים. "שוודיה היא מדינה נרקסיסטית, תושביה מאוהבים בעצמם עד שגעון, שפיתחו בשנים האחרונות רגשי עליונות כלפי אחיהם הנורווגים והדנים", הוא אומר. כדוגמה הוטא מביא את סיסמת התיירות של שוודיה, המגדירה עצמה כ"מדינה פנטסטית". הדנים מסתפקים ב"קופנהגן המופלאה" והנורווגים ב"נורבגיה היפה".

במסגרת המלחמה המילולית, סוציולוגים שוודים אינם טומנים ידם בצלחת. הם קובעים כי הדנים הם עם דפרסיווי, ספקן, חסר בטחון עצמי, הנאלץ לשתף פעולה עם מדינות אירופה במדיניות חוץ ובטחון. השוודים מודעים לעוצמתם ומלגלגים על מי שנזקק לברית נאט"ו. כתגובה מגדירים הדנים את השוודים כמיתנשאים, המחלקים פקודות לשכנים. הם רומזים על דרישת שוודיה מדנמרק לסגור את "כריסטיאנה", מחנה צבאי שהפך מישכן למסוממים. הנורווגים מוסיפים כי השוודים אגואיסטים, המסרבים לסגור את הכורים האטומיים שלהם, חרף הדרישות של שכנותיה, במיוחד לאחר אסון צ'רנוביל.

בעיני זרים נראים גברים דנים, שוודים, נורווגים – מיקשה אחת. בלונדים, תמירים, תכולי עין, דוברים אותה שפה. במציאות הם שונים ומוציאים דיבת שכנים רעה

כל הדברים האלה הם תוצאה של מישאל, המגלה עוד עובדות מעניינות על דעת השכנים הצפוניים איש על רעהו. מתברר כי בעיני הדנים, הנורווגי הוא טיפוס רכרוכי ומרובלל־גוף, עם כובע צמר לראשו וילקוט־גב נצחי על גבו. בעיני הנורווגים והדנים כאחד, מצטייר השוודי כאיש עסקים אפור, בחליפת פסים שחורה, צווארון לבן ותיק ג'יימס בונד שבו הוא מאחסן את כריכי ארוחת הצהריים שאותה הוא סועד במשרד.

גם באופי המדינות דן המשאל. שוודיה, בעיני שכנתה דנמרק, היא דוגמה לצפון הקר והקודר. דנמרק מצטיירת בעיני שוודיה ונורווגיה כמדינה דרומית, שטופת שמש ורועשת, דוגמת איטליה.

"מלחמת אחים" מילולית מתנהלת זה שנים בין שלושת העמים. הם מרבים להקניט ולהכות זה את זה מתחת לחגורה. הדנים אומרים כי שוודיה היא "מדינה משונה, ההולכת ומתפתחת לפארודיה של דמוקרטיה מודרנית. הכל, או אסור או מותר". הנורווגים, עתירי רגשי נחיתות ותיסכול כלפי שוודיה הגדולה, החזקה והעשירה מהם, מגדירים אותה כמדינה בעלת טבע מרגיז, המחלקת עצות וציונים

בכך לא מסתיימת מלחמת האחים. הדנים מאשימים גם את שוודיה וגם את נורווגיה במוסר כפול, כי בשתי המדינות חל איסור על מימכר אלכוהול חופשי, בעוד שמשקאות חריפים נמכרים בבוטיקים מיוחדים, למרות בעיית האלכוהוליזם בשתי המדינות. התערבות הממסד השוודי בחיי האזרח הקטן מופה אותה בביקורת נוספת, לדוגמה העובדה כי לרשויות מותר להוציא ילדים מרשות הוריהם ללא צו משפטי. או שמחרימים מכוניות מאורחים שלא שילמו מסים, שבמסעדות יוקרה אינך יכול לשתות אלכוהול מבלי לאכול. "סיגרו את שוודיה, בין כה וכה הכל אסור שם", מטיחים הדנים באחיהם לצפון.

אסתר אדלשטן ■
קופנהגן

לא להחמיץ!
מועדון מטיילי מעריב
במחיר חופשה
בבית מלון בארץ,
אתה יכול להנות
מהפלגה ברמה של
חמישה כוכבים
באונית קרוז מפוארת
בנמלי הים התיכון
פרטים: "מועדון מטיילי מעריב", רח' קרליבך 2, תל־אביב. 03-439207
הפלגות סוף העונה יוצאות באוקטובר

הגיעו דגמי 87
לה קוק ספורטיב
le coq sportif

גרין קארד

רטיס אישי לך
הרווח כולו רק שלך!

מה מעניק הכרטיס באופן מיידי?

* הטבות והנחות באלפי בתי עסק בכל הארץ (מדריך קניות מהודר).
* הנחות בבתי הקולנוע. (כנגד רכישת כרטיסים בסניפי החברה).
* ספרית וידאו (אלפי קלטות רק לחברי גרין קארד תמורת 1 שקל בלבד לסרט בסניפי החברה) – ירושלים, חיפה, ת"א, נתניה, באר־שבע.
* **הלוואות צריכה עד –.5,000 ש"ח** לחברי גרין קארד בלבד בתנאים מועדפים. (ההלוואות תבוצענה כנגד הפניה בכל סניפי בנק המזרחי המאוחד בע"מ).
* מבצעים במחירים מיוחדים **רק לחברי גרין קארד** בקשת רחבה של מוצרים.
* הגרלות כרטיסי טיסה והפתעות נוספות במשך כל השנה לח... רד בלבד.

כדאי

גרין קארד

ספח הצטרפות

לכב' חברת גרין קארד ישראל בע"מ
רח' יצחק שדה 34 ת"א טל. 337125, 337129

נא להנפיק עבורי כרטיס גרין קארד אישי לשנה. מצ"ב המחאה בסך –.54 ש"ח לשנה

שם פרטי ומשפחה	כתובת	מס' ת.ז.	טלפון	חתימה

מועדון צרכנים
לקוראי **מעריב**

לתושבי **נתניה והשרון**
20.340 פרסים
בחסות **צ'אנג סינג**

מועדון **מיש־פרס** כל אחד זוכה!
פרס על כל קניה
פרטים בבתי העסק המתפרסמים במדור זה

"פריד" יוסף בן-אמי
מכון לצילום וייצור לוחות אופסט
* מכון לגרפיקה * ברומייד * סדר צלום
* כל סוגי עבודת הדפוס
מכשור חדשני

קולקציות
של מיטב
יצרני
האופנה
לנשים
וילדים

אושר
אושר קטנה
053-336213

שלמה ומנחם אשר
ספרים, עתונים, מכשירי כתיבה
ומודעות לכל העיתונים
רח' ויצמן 106 כפר סבא 052-23316
ספרי לימוד ומכשירי כתיבה
רח' רוטשילד 49 כפר-סבא ...1135

ליילך
בית האופנה שלך
מיטב אופנת הנשים מ"זרוק מעניין" ועד אלגנטי
אביזרי אופנה אקסקלוסיביים:
תכשיטים, תיקים, חגורות
ב ב ר כ ת
ח ג ש מ ח בלה ושלמה גולדברג
הסשילד 48 כפר־סבא, 052-443466

מן הטבע מוצרי מזון טבעי
בלעדי בנתניה
גלידה צמחית
ללא קולסטרול
ללא מלח
ללא חומר משמר
ויטמינים טבעיים
צמחי מרפא
ספרות עשירה
יועץ לתזונה נכונה – מקבל במקום
שמואל הנציב 13 נתניה 053-334377

רכב המאה אביזרי רכב,
חלקי חילוף, תווך רכב כללי
■ רחיצת רכב אוטומטי CARWASH
■ התקנות מכשירי רדיו טייפ
■ אזעקות ■ כיסויים לרכב ואביזרים שונים
לירון וכנסת
מרוצה יצאת!
פתוח רצוף
בין השעות 07.00–19.00
רח' ברקת 10 נתניה

סלון לכלות
מירי וגי

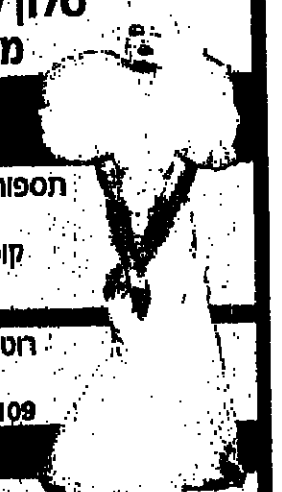

תספורות נשים
וגברים
קוסמטיקה
ופדיקור

רוטשילד 62
חדרה,
06-325109

אסטרל את אמריקן בע"מ
מרכז השעונים הגדול במדינה ברשותינו כל סוגי השעונים
על כל קניית שעון סיטיזן – שעון סוטש במתנה
שעוני קסיו החל מ־10 ש"ח
עד 12 תשלומים
עד 30% הנחה
תנאי אשראי ומחירים הנוחים בארץ
סיטיזן – שעון שיש לו אבא
רח' הרצל 8 (פינת סמילנסקי)
נתניה טל: 053-...

דפוס חדיש 1986 בע"מ
בהנהלת
אריאל ועמי גינת

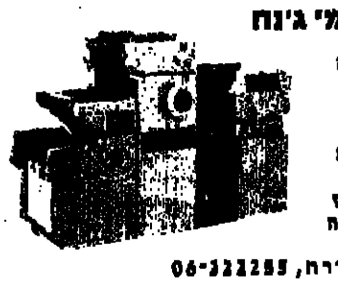

■ הדפסה ברמה אחרת
■ פרוספקטים צבעוניים
■ הדפסת P.V.C. בלעדי
■ הדפסת פרוצס באיכות מעולה
הנשיא 73 חדרה, 06-322255

כל־בו
שמשון
תמרוקים
תכשיטים
מתנות
אביזרי אופנה
שד' ויצמן 18 נתניה, 053-616524

קונדיטוריה קינג
נעים וממוזג בכל שעה להנאתכם
עוגות מיוחדות לארועים ושמחות
עוגות קצפות מיוחדות
קינג · KING
כשר למהדרין

פאב־מסעדה
רנצו בנצו
053-666665